

„Volksweerbaarheid” jubileert. — De tentoonstelling van „Avicultura”. — Onze zwemmers naar Parijs. — „Inferno”. — Het Kennemer Lyceum. — Een praatje over de kranten vroeger en nu; met foto's. — De „Flying Scotsman”. — De sterrit naar Monte-Carlo.

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 30 (4) 12DE JAARGANG
21 JAN. 1925

A.W. Sijthoff's
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 20 ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f 2.25, Franco per post f 2.50

WILLEM MENGELBERG.

De vorige week Dinsdag vertrok Willem Mengelberg, de beroemde dirigent van het Concertgebouw-orkest, met het s.s. „Rotterdam” naar Amerika. Gelukkig zal zijn verblijf in de Nieuws Wereld wederom slechts tijdelijk zijn, daar men erin geslaagd is Mengelberg voor ons land en het Concertgebouw te behouden. De foto die wij hierboven van den eminenten kunstenaar reproduceeren, werd op den dag van zijn vertrek genomen.

VAN BABY TOT VORSTIN

EEN KRANTENPRAATJE

Het is tusschen zes en zeven uur in den avond.

De dagtaak der meeste menschen is geëindigd, het middagmaal genoten en . . . nu grijpt een ieder naar z'n krantje dat hem, in sterk gecompri-meerden vorm, het wereldnieuws komt brengen, waaraan hij behoefte heeft als een visch aan het water, als een bakvisch aan wat flirt, als een schelvisch aan een goede botersaus. Want zonder courant is de mensch toch eigenlijk een hulpeloos stompertje, afgesloten van de buitenwereld; ja, er zijn menschen, voor wie de krant zoowat de éénige lectuur vormt en wij zijn zoo aan de op het vastgestelde uur zich aanmeldende nieuws-bode gewend geraakt, dat we al korzelig worden, als hij eenige minuten te laat in de bus wordt geworpen. Ook steunen we op de krant. Vernemen we overdag iets waarvan we het fijne niet te weten kunnen komen — o, wacht maar even; het avondblad zal het wel vertellen. Velen schorten hun oordeel over theater en concert op, totdat ze de kritiek der dagbladen hebben vernomen; de courant deelt ons mee wie er is geboren, getrouwd, gestorven en duizend dingen die we weten willen. Kortom, we leven in, voor, door, uit, tusschen, naast, achter, boven en onder de courant.

Dit was in vroeger jaren natuurlijk ook weer heel anders. Het is vreemd, maar er zijn van die dingen die tegenwoor-

Drie Courantenhoofdjes uit het laatst der 17e eeuw (op ongeveer de helft der ware grootte). — De schrijffletters die op de „Oprechte Leydse Maandagse Courant” voorkomen, zijn toevallige schrijfproeven van een lezer dier dagen.

zoo werd er over politiek, handel, oorlog en ook over de niet aanwezige medeburgers gekeuvel, en wat de een niet wist, dat wist de ander.

Kwamen er dan vreemde eenden in de bijt, lui van buitenslands en buitenstads, zeekapiteins, postboden, officieren enz. dan was de belangstelling natuurlijk buitengewoon groot; want die brachten de loopmaren van buiten-af mede en die nieuwtjes gingen dan als een loopend vuurtje, al loopend (en courant!) van mond tot mond en men verliet het coffihuys altijd een beetje wijzer dan men er gekomen was, wat in onzen tijd niet steeds gezegd kan worden.

Nu wilde het geval dat niet iedereen altijd ter rechter tijd bij den Coffi-schencker present kon zijn als er een graantje nieuws viel op te pikken. En zoo kwam er een pienter baasje op het idee, de gehoorde nieuwtjes op een stuk papier te schrijven, en nu kon iedereen het lezen die binnenkwam. Nu nog één stap verder en . . de inhoud van 't papier werd gedrukt, dus vermenigvuldigd; zoo'n bulletin, zoo'n vlugmare was dan voor een paar penningen te koop; de oervorm van het nieuwsblad had zijn intrede in de wereld gedaan. Want behalve de gewone stadspraatjes, kwamen er ook andere berichten in voor, waarover we het nu zullen hebben.

Het lag voor de hand dat de Overheid langzamerhand belang begon te stellen in deze nieuwspapieren, waarvan zij allicht gebruik kon maken voor het kond doen harer publicaties, verordeningen enz.; ook voor 't mededeelen van oorlogsberichten e.d. En ook de handel liet het oog vallen op deze maren en beproefde hare berichten omtrent veilingen, aankomst en vertrek van schepen, prijzen van koopmansgoederen enz., te doen opnemen. Gestadig groeide dit alles aan, totdat op een gegeven oogenblik 'n eerste Courant was ontstaan! Hoe, waar en wanneer dit nu precies gebeurd is, is niet meer zoo na te gaan en de geleerden zijn het er niet over eens; zéker is het echter dat tusschen 1628 en 1686 er behoorlijke couranten circuleerden van Amsterdam, den Haag, Leiden, Haarlem, Delft en nog tal van andere steden, waarvan sommige éénmaal, andere twee- à driemaal per week verschenen.

Denk nu echter niet dat zoo'n zeventiende-eeuwsche cou-

rant er uitzag als onze tegenwoordige reuzenbladen! Zoover waren we nog niet.

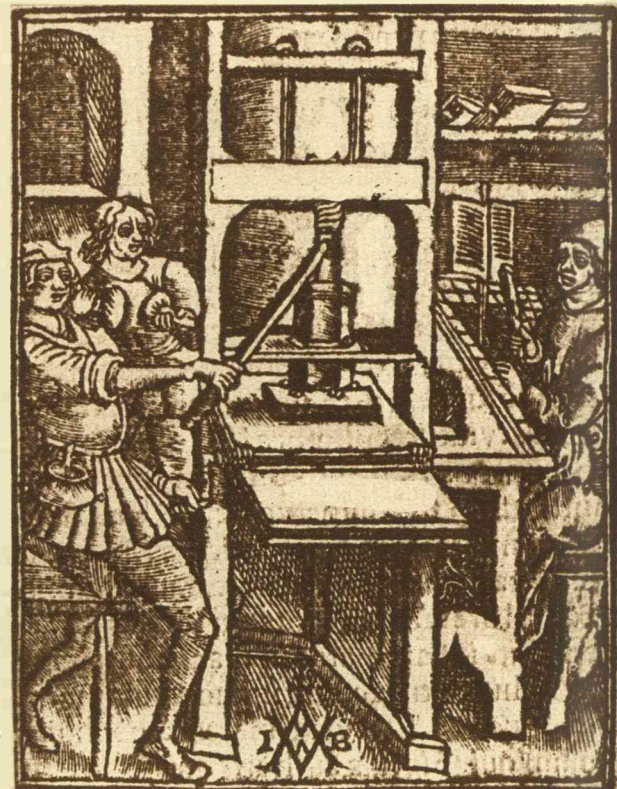
Al die blaadjes bestonden uit een enkel folio-blad, aan ééne of aan weerszijden bedrukt. Ze droegen nog steeds het karakter van loopmaren, nieuwtjes uit binnen- en buitenland. Van advertenties was geen sprake, evenmin van beursberichten, Burgelijke Stand, telegrammen (!!) Zondagsblad, feuilleton, kunst- en theaternieuws, geintjes, hoofdartikelen, gevonden voorwerpen, correspondentie, weerbericht en alles wat onze nieuwsbladen zoo onmisbaar maakt.

En toch . . .

Terwijl in onzen tijd van schromelijke opzweeping en overdrijving in alles, tal van groote bladen zich niet kunnen bedruipen en constant met verlies werken, streek zoo'n ouderwetsch lilliputtertje met z'n enkelvoudig folio-blaadje en z'n oplaag van misschien een paar duizend exemplaren, netto winsten op van meerdere duizenden per jaar. Zonder advertenties nog wel.

Wie in dien „gulden tijd voor het courantenwezen” een Nieuwsblad wilde uitgeven, moest hiervoor vergunning van Hunne Hoogmogenden hebben en eene recognitie aan de stad betalen in verhouding tot den vermoedelijken omzet van het bedrijf.

In den regel stond zoo'n vergunning of octrooi gelijk met een monopolie; in elke stad mocht slechts ééne courant verschijnen. Het baantje van courantiër kon dus wel lucratief zijn! Daar de functies van uitgever, drukker, redacteur en verslaggever in den beginne gewoonlijk in één persoon verenigd waren — later werd dit anders — had men geen last

Boekdruckers uit het jaar 1500.

van duurbetaalde en ontevreden werkkrachten; de loonen van het personeel waren bescheiden, de 8-urige werkdag was nog ver te zoeken, de rotatiepers even ver („haast je langzaam” was het parool) en werkstaking was een onbekend verschijnsel. Mein Liebchen was willst du noch mehr!

Helaas had ook deze medaille haar keerzijde.

Over het algemeen stonden de regeeringen een beetje wantrouwend tegenover dit courantenbedrijf, want ze zagen zich niet gaarne op de vingers gekeken, noch hunne handelingen ongevraagd en ontijdig aan de openbaarheid prijsgegeven. Telkens ontstonden er conflicten tusschen de Overheid en de courantiërs en de minste straf werd toegepast was wel het tijdelijk stopzetten van de uitgave en het betalen eener boete. Erger werd de zaak als héél de Courant verboden en de vergunning aan een ander verleend werd. Men is zelfs zoo ver gegaan, dat men een onwilligen uitgever voor de rechtbank daagde, met geeseling dreigde en het bannissement (verbanning buiten de stad, ja buiten het land) over hem uitsprak!

Hm, van vrijheid van drukpers kon men nog moeilijk spreken, vooral niet toen er, in Napoleons tijd, een geregelde censuur op de Pers werd uitgeoefend.

En hier moet ons de opmerking uit de pen dat er drie oorzaken zijn geweest die de dagbladpers langen tijd onderdrukt hebben: 1° het octrooi; 2° de censuur; 3° het zegel.

Over het eerste (de vergunning) spraken wij reeds. Het tweede werd in de Napoleontische tijden sterk gevoeld; van elk verschijnend nummer moesten twee exemplaren, op goed postpapier gedrukt, aan de Prefectuur gezonden worden; eerst wanneer deze hare goedkeuring aan den inhoud van

AMSTERDAM den 19 January 1811.			
Banquiersche Rescripten.	4 pCt.	10 1/2	11 1/2
Vryw. Negotiatie 1797.	5 pCt.	14 1/2	15 1/2
Nit. Schuld. en Looz.	3 pCt.	8 1/2	9 1/2
Infchryv. op 't Grooth.	1 pCt.	8 1/2	9 1/2
Certificaten	2 1/2 pCt.	10 1/2	11 1/2
Nationale Loozenen . .	3 1/2 pCt.	9 1/2	10 1/2
Obligaten Zeehand.	5 pCt.	6 1/2	7 1/2
Weenerb., by Goll & C.	1 pCt.	10 1/2	11 1/2
ditto	4 pCt.	10 1/2	11 1/2
Certificaten ditto . .	5 pCt.	16 1/2	17 1/2
Spanje 1807	5 1/2 pCt.	21 1/2	22 1/2
Geconsolid. Infchryp.	5 pCt.	7 1/2	8 1/2
Cerul., by K. & P.	5 pCt.	7 1/2	8 1/2
Looz. Domelsen, 1801.	4 pCt.	14 1/2	15 1/2
ditto Vryw. Neg. 1801.	5 pCt.	14 1/2	15 1/2
50 Jaarige Renten, 1804.	6 pCt.	9 1/2	10 1/2
Looz. Vryw. Neg. 1807.	6 pCt.	27 1/2	28 1/2
ditto ditto 1809.	6 pCt.	26 1/2	27 1/2
ditto ditto 1808.	7 pCt.	19 1/2	20 1/2
Obligaten Zweden . .	5 pCt.	38	39
Pruisen	5 pCt.	59 1/2	60

TOONEEL-BERICHT.

Op Heden, Maandag den 21 January, zal in den *Leydschen Schouwburg*, onder Directie van W. BINGLEY, vertoond worden: VICTOR, of HET GEVONDEN KIND IN HET BOSCH, groot nieuw beroemd Tooneelspel, versierd met al deszelfs Decoraties, Costumes &c. Gevolgd van: HET LANDHUIS AAN DEN GROOTEN WEG, vrolijk Stijf, door Kotzebue. Alles nook hier vertoond.

NB. Bovengemeld Tooneelspel is in den Boekwinkel van D. DU MORTIER en ZOON, te bekomen.

Ondertrouwd:

GREGORIUS VAN OORDT,
Widwenaar,
JOHANNA MEES.

ROTTERDAM
den 11. van Louwmaand
1811.

Een stukje Leidsche Courant van 1811: beursnotering, toneelbericht en ondertrouw-annonce.

dig tot in de uiterste hoeken der wereld zijn doorgedrongen en overal overbekend zijn, en die toch 'n paar eeuwen terug nauwelijks genoemd werden.

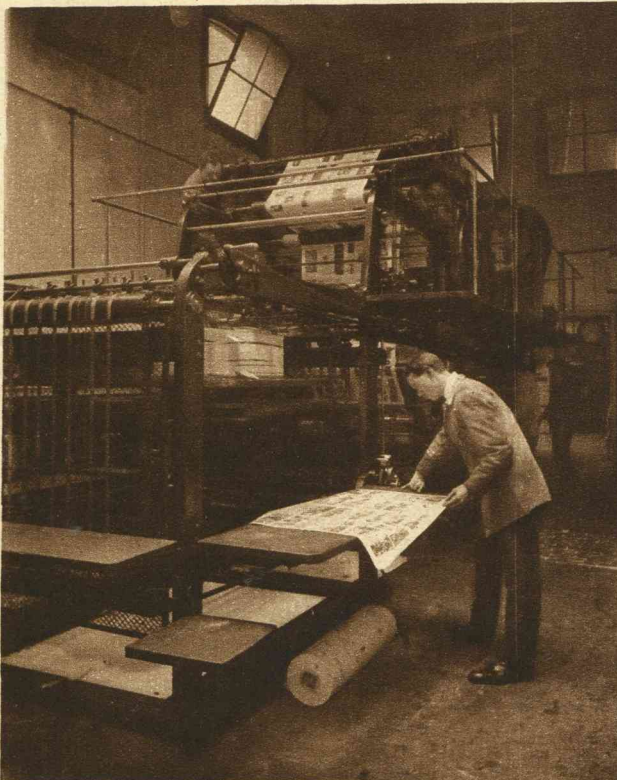
Zoo is het ook met de dagbladen gegaan.

O zeker, reeds de oude Romeinen hadden hun vliegende blaadjes, de *Acta diurna, diurnalia*, waaruit het woord *Journal* is ontstaan; en waarin de nieuwtjes van den dag werden opgenomen door geletterde slaven opgeteekend, geschreven en gedistribueerd; ze werden dan door de meer gegoeden, voor zooverre dezen lezen konden (wat volstrekt niet altijd het geval was) gekocht. Deze blaadjes hebben langen tijd de wisselingen des Romeinschen rijks doorgemaakt, totdat ze, met de laatste Keizers, eveneens verdwenen.

Toen kwamen er twaalf eeuwen zonder krantjes . . . twaalfhonderd jaar waarin niemand behoefte had een nieuwsblad te schrijven noch te lezen! Begrijpt ge dit?!

Het was aan de 16e en 17e eeuw voorbehouden, hierin ten langen leste verandering te brengen; eerst schuchter en sporadisch, totdat eindelijk 150 jaar na de uitvinding der boekdrukkunst, het eigenlijke nieuwsblad een vorm had aangenomen die het op een . . . nieuwsblad deed gelijken. De tijden schenen er toen rijp voor te zijn.

De min of meer directe oorsprong onzer tegenwoordige courant is te zoeken in de koffiehuispraatjes onzer voorvaderen, die, onder een pijp geurigen toebak en een kop zwarte Mokka, in het lokaal des Coffi-schenckers samenkwamen en er hunne nieuwtjes uitwisselden. Daar er de elite der burgerij vertegenwoordigd was (het gewone volk frequenteerde de taveernen) en er almede veel „heeren van de Stadt” zaten,

Een moderne rotatie-machine: de groote pers, waarop „Panorama” gedrukt wordt.

het blad gehecht had, mocht gedrukt worden. Oponthoud en onvrijheid!

Volgde het zegel, een miserabel soort belasting, die in 1812 ingesteld, eerst in 1869 werd afgeschaft. Elk exemplaar moest van een stempel voorzien zijn. Wat 'n last en tijdverlies. Het systeem van „frankeering bij abonnement” kende men toen nog niet, anders had men het misschien wel op de zegeling toegepast.

Keeren we echter nog even tot onze oudste courantjes terug.

Als we ons, in de rustige leeszaal der Koninklijke Bibliotheek zitten te verlustigen in den aanblik dier eerbiedwaardige bladen uit het verleden, waarvan sommige drie eeuwen oud zijn, en die er nog even frisch uitzien als waren ze gisteren gedrukt, dan maken we onwillkeurig eene vergelijking met onze tegenwoordige dagbladen en vragen ons af, hoelang deze het wel zouden uithouden?

Als we zien hoe een krant, die slechts eenige dagen oud is, reeds een onooglijk aanzien heeft verkregen, en een blad dat b.v. vóór 'n 25 jaar gedrukt werd en goed is bewaard geworden, reeds half is vergaan, dan kunnen we moeilijk aannemen dat er één onder onze courantjes is die het driehonderd jaar zal uithouden, gelijk hare voorgangsters uit zestienhonderdzooveel.

Onze vergelijkingen van voorheen en thans nog even voortzettend, valt ook het enorme onderscheid op tusschen b.v. eene beursnoteering van 1811 en van heden.

Toen 'n twintigtal nummers; heden bijna 600. Voor den speculant was er ruim honderd jaar geleden geen aardigheid aan; allemaal doodsolied goedje, waarmee niets te gokken viel: *Certificaten Grootboek, Domein Bons, Losrente Thesauriers Amst., Obligaties dito en andere Hollandische effecten*; voorts een paar *Amerikaansche fondsen, wat Russen en russische Coupons* (o, 'n paar slechts!) en verder *Zweden, Denemarken, Saksen, Spanje, Portugal, Napels* en ander kleinged, meestal tegen 'ge koersen.

Advertenties kwamen in de eerste tijden slechts schuchter zich aanmelden en werden met dezelfde letter, tegelijk met het andere platzetwerk gedrukt, ter zijde van de pagina en van onder naar boven het blad; geen vette letter dus met ruime spatieering en opvallende plaatsing, noch aparte advertentie-kolommen. Dit kwam eerst veel later en tegenwoordig verschijnen er zelfs tal van bladen die meer annonces geven dan gewonen tekst.

Eerst zeer laat is men begonnen met het plaatsen van geboorte- en doodsbereichten als advertentie. Men wil dat de *Leydse Courant* van Maandag 23 Juny 1794 hiervan de primeur had.

Wij hebben ons met opzet bepaald tot de wordingsgeschiedenis der Courant, — en dan nog wel alleen die der Hollandsche — omdat ons beperkt bestek in geenen deele zou toelaten veel verder te gaan.

De intelligente lezer (en dit zijn alle lezers van Panorama) begrijpt van zelf, als hij een blik slaat op het tegenwoordige courantenbedrijf in de geheele wereld, dat dit alles niet in één dag is tot stand gekomen en dat er heel wat gewerkt is, voordat de tegenwoordige stand der dagbladpers, met hare ontelbare dag- en week- en maandbladen, hare wetenschappelijke, technische, godsdienstige, sociale en andere tijdschriften, hare spotbladen, illustraties, familiebladen, te veel om op te noemen, bereikt was. Tot in de uiterste hoeken der aarde is de courant doorgedrongen en aan de Pers, eenmaal een heel klein Persje in babykleertjes, werd door de wereldberoemde 19e eeuw dat bruisende en ziedende leven ingeblazen dat haar deed aanzwellen tot eene Macht die, met andere wereldmachten vereend, den Titanenstrijd der moderne maatschappij zou helpen medestrijden.

De baby van een eeuw geleden is eene volwassen dame geworden, met vorstelijke allures en breede gebaren.

De krant beheerscht de wereld.

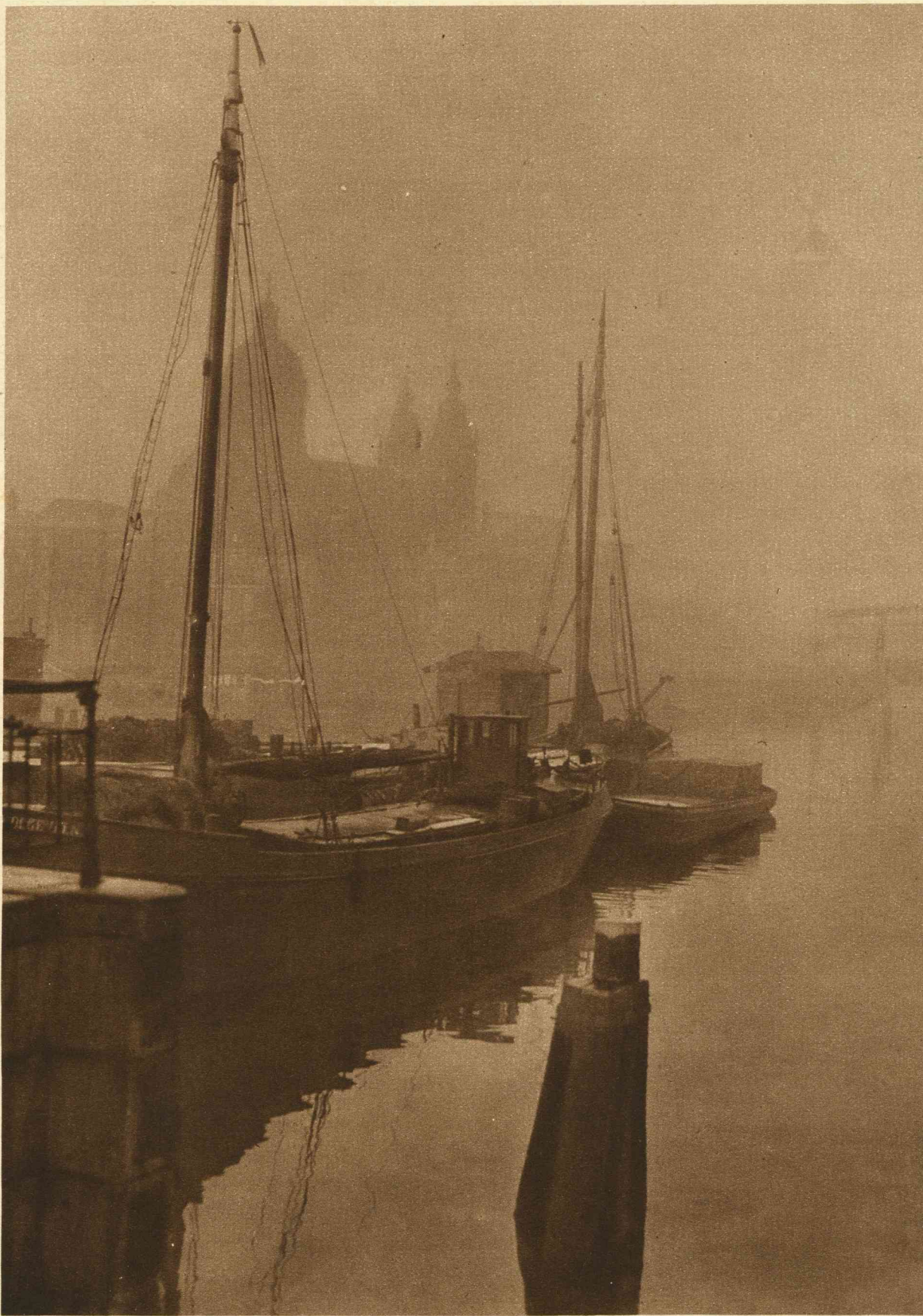
A. M. V. v. W.

DE GEVOLGEN VAN EEN HUMORISTISCH VERHAAL

DOOR JOSMEE.

De groote, één meter 82, welbekende, humoristische schrijver Adolf Traanweg had een allergeestigst verhaal geschreven en dit opgezonden aan de redactie van „De Lachbui”.

De intrige was uiterst eenvoudig, maar in bijna iederen zin stonden zooveel geestigheden, dat het bepaald gevaarlijk was, het verhaal achter elkaar uit te lezen.

Miststemming — Gezicht op de Prins-Hendrikkade te Amsterdam.

Hoe hij zulke vroolijke invallen had gekregen, wist hij zelf niet, ze waren al schrijvende onder het uitwerken van het verhaal uit zijn vulpen gevloeid. Hij verwachtte zeker, dat het geplaatst zou worden, hij was alleen nieuwsgierig naar het honorarium. Met de eerste post was de groote envelop met een stapel andere correspondentie op het bureau gekomen en de hoofdredacteur begon te sorteeren.

Hij opende Traanweg's missive, las het begeleidend briefje, met de traditioneele plichtplegingen en begon toen aan het verhaal.

Reeds bij de eerste zinnen begon hij zacht te grinniken, om op de helft van het eerste vel in bulderend lachen uit te barsten. Hij ging er bij staan, want hij kreeg het benauwd. De overige redactieleden keken uiterst verbaasd van hun bezigheid op. Toen de hoofdredacteur geëindigd had, lag hij dubbel geslagen op zijn bureau en kon geen woord uitbrengen; tranen liepen over zijn wangen.

Een toegeschoten redacteur kon hij nauwelijks toeroepen „Daar — daar!”

Deze wilde het verhaal voorlezen, maar vóór hij op de helft was, kon hij geen woord meer uitbrengen; hij stikte van den lach.

Toen werd besloten gezamenlijk te lezen en men gluurde over elkaar's schouders naar het manuscript, tot het tenslotte één lachende redactie was. De administrateur kwam binnen en was zeer verwonderd op den vroegen morgen reeds zooveel vroolijkheid te zien. Lachen — hartelijk lachen zelfs, was op het redactiebureau van „De Lachbui” aan de orde van den dag, maar zooiets had hij nog nooit beleefd. Niemand kon hem inlichten door het vreeselijke lachen, maar een der heeren stopte hem het verhaal in de hand, waaruit hij begreep dat hij moest lezen. Hij was nog niet lang bezig of nieuwe heldere lachtonen voegden zich bij de overige. Na geruimen

tijd kon hij zich verstaanbaar maken en riep uit: „Dat moet gedrukt worden en nog in ons nummer van deze week.” Daar was men het over eens en met zijn allen gingen zij naar beneden naar de zetters — het was een golvende lachtrap. De drukkersgezellen hadden zelden zoo'n vroolijke deputatie zien binnen stappen.

Aan een zeer bedaarden zetters werd 't werk toevertrouwd doch na de eerste pagina kon deze onmogelijk verder werken, de lachtranen beletten hem het lezen; aan een tweeden werd bevolen van achter af de kopij te zetten, mogelijk dat deze dan zijn lachspieren in bedwang kon houden. Maar ook dat middel baatte niet. Teneinde niet om te vallen van het lachen, moest hij zich aan de zetkast vasthouden en had dus geen handen meer vrij voor zijn werk. Tenslotte maakte een zetters, die schijndood geweest was, het werk af. Toen naar de drukkerij voor de eerste proefafdrukken. Een drukker beging de onvoorzichtigheid den eersten afdruk te lezen en kon de pers niet meer bedienen vanwege het lachen, een tweede werd er bijgeroepen, doch met hetzelfde resultaat en de derde sloeg dubbel van het lachen over zijn machine, werd door de drijfriemen gegrepen en eenige malen door het gebouw geslingerd. Met beschadigd hoofd werd hij naar het ziekenhuis gebracht.

Om 12 uur ging de hoofdredacteur naar huis om koffie te drinken en pakte de tram; op het achterbalcon schiet hij in eens geweldig in den lach, zeer ongemotiveerd voor de andere passagiers. De conducteur bijt hem nijdig toe „'t is heusch niet om te lachen, als er met afgepast geld betaald wordt!”

Er werd gefluisterd: „Het is de hoofdredacteur van „De Lachbui”, die lacht nog als ie naar 'n begrafenis gaat.”

Onder de lunch verslikte hij zich in een stukje brood, waarop zijn oudste zoon zei: „De broodkruimels steken Pa!”

Met een slok koffie spoelde hij na. Met achterlating der geheimzinnige mededeeling „Wacht maar tot Zaterdag” vertrok hij weer naar zijn bureau.

Door het geheele kantoorpand klonk vroolijk gelach, ook de jongste bediende lachte luid mee, daar hij zijn gebruikelijke, dagelijksche oorvijs nog niet had gehad. Het was als in een lachspiegel. Geestige uitdrukkingen en vergelijkingen van Traanweg vlogen over en weer.

De administratie besloot voor dit speciale lachnummer van „De Lachbui” een groote reclame te maken. Men kon op het bureau nu wel lachen, maar daar moest toch munt uitgeslagen worden. Reclameborden met schreeuwendele kleuren en pakkende opschriften gingen door de stad. In de dagbladen kwamen annonces: „Koopt en leest a. s. Zaterdag het nieuwe nummer van De Lachbui met een nieuw verhaal van Traanweg. Maar leest voorzichtig! Lacht U geen ongeluk!”

Er werd een extra oplaag van duizend nummers gedrukt. De expeditie voor buiten de stad had dubbel zooveel tijd nodig voor haar werk, daar het personeel was begonnen met het verhaal te lezen en zodoende niet kon opschieten. Op den Zaterdagochtend was de straat één menschenzee, er werd gevochten om toegelaten te worden, teneinde een nummer te kunnen bemachtigen. De politie kwam er bij te

pas om de straat af te zetten en voor het kantoor een queue te vormen. Er werden blauwe oogen geslagen en bloedneuzen gestompt en als de slachtoffers eindelijk een nummer te pakken hadden en gretig op straat begonnen te lezen, lachten zij door hun bloed en tranen heen. Het was tenslotte een golvende enschokschouderende lachstraat. De oplaag werd verdubbeld. Doktoren werden schriftelijk en telefonisch geroepen om lachbuien te bezweren. De hoofdredacteur trachtte Traanweg te antwoorden, dat zijn verhaal was aangenomen, maar in den zin, waarin de titel voorkwam, bleef hij steken van het gieren. De administrateur wilde Traanweg een postwissel sturen, maar hij moest eindigen, daar hij bij het bedrag een nul teveel gezet zou hebben door zijn schoklachende pen. Traanweg wachtte drie weken tevergeefs op antwoord of honorarium. De nabestaanden van 700 abonnées bedankten voor het abonnement wegens overlijden aan lachkrampen en 1200 nieuwe abonnées gaven zich op, mits er iedere week een verhaal van Traanweg in „De Lachbui” kwam.

Dat waren de resultaten van een humoristisch verhaal van Traanweg.

GESIGNALEERD

Dr. Lénart en zijn vrouw hadden hun intrek genomen in het Grand Hotel in Nice.

Jong afgestudeerd in de medicijnen, woonde Dr. Lénart in een der voorsteden van Parijs, waar hij praktijk uitoefende.

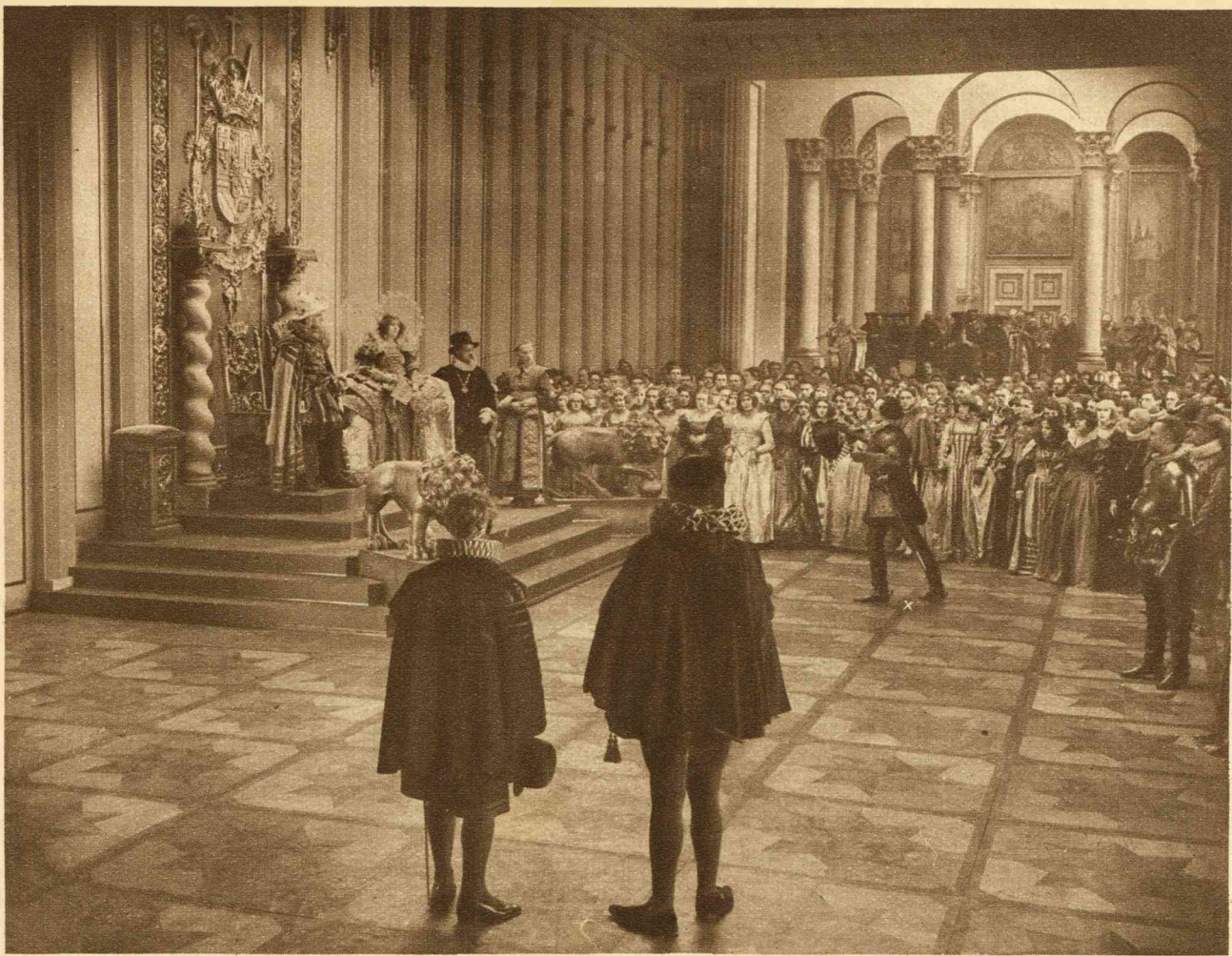
Aangezien de verdiensten, die deze hem opleverde, nog niet groot waren, kreeg hij een jaarlijksche toelage van zijn vader, welke hem ook geldelijk in staat gesteld had, zijn zomervacantie met zijn vrouw in Nice te gaan doorbrengen, echter op voorwaarde, dat hij niet in Monte Carlo zou spelen. Zijn vader had zelfs gedreigd hem in dat geval zijn jaarlijksche toelage te zullen onthouden. Lénart had dan ook plechtig beloofd de speelzaal te zullen mijden.

Te Nice hadden ze kennis gemaakt met een jong advocaat, Pontneuf genaamd, diè later bleek een hartstochtelijk speler te zijn.

Het duurde niet lang of deze wist hen mee te troonen naar de vorstelijke speelzalen in Monte Carlo. Aanvankelijk kon hij hen echter geenszins bewegen om mede te spelen.

De nieuwe Christelijk Gereformeerde Kerk te Schoten, die onlangs plechtig in gebruik genomen is.

„Don Carlos en Elisabeth”

met den beroemden deutschen filmacteur Conrat Veidt (x) in de hoofdrol, draait van Vrijdag 16 Januari af in het theater Tuschinski te Amsterdam.

Gedachtig aan hun belofte, onthielden zij zich van het spel, dat zij echter geregeld met gretige oogen volgden.

Pontneuf was zeer fortuinlijk. In den beginne verloor hij altijd, doch daar hij over groote sommen gelds beschikte

De zesdaagsche te Brussel.

De beide winnaars: de Belg Aerts en de Nederlander van Kempen.

speelde hij steeds zóó lang totdat hij 2500 francs gewonnen had. Dan hield hij ook geregeld op, terwijl hij met zijn „dag-geld” zooals hij het noemde de speelzaal verliet, om niet voor den volgenden dag terug te keeren.

Telkens bood Pontneuf aan, ook voor Lénart op te zetten. Op den vierden dag werd het dezen echter te machtig alwéér te weigeren, niettegenstaande Pontneuf hun beweegreden kende, zoodat hij hem 100 francs gaf, waarvan Pontneuf spoedig 1000 francs wist te maken.

Door deze winst aangemoedigd, besloot Lénart den volgenden dag het toch eens zelf te probeeren. Reeds vroeg had hij een plaats vóóraan veroverd en speelde, speelde den heelen dag, bijgestaan door zijn vrouw, terwijl Pontneuf, die tegenover hen zat, hen van tijd tot tijd toeknikte.

Naast Pontneuf zat Dufil, een Parijzenaar, die Lénart onmiddellijk herkend had. Dufil stond ongunstig bekend. Zich uitgevende voor bankier, verdiende hij zijn geld voornamelijk met woeker en chantage. Ook Lénart's vrouw had hem opgemerkt en terwijl een angstig voor gevoel haar bekreep, fluisterde ze tot haar man: „Is dat niet Dufil, die daar zit?” „Ja,” antwoordde haar man, „ik heb hem ook al gezien.”

Toen de beide echtgenooten des avonds voor het diner naar het hotel terugkeerden, waren zij zéér opgeruimd: zij hadden gewonnen, veel gewonnen, 20.000 francs, voor hen een kapitaal. Echter verdween hun opgeruimdheid spoedig, toen de portier van het hotel hun een briefje overhandigde, dat van Dufil bleek te zijn, en waarin deze Dr. Lénart verzocht, zoo vriendelijk te willen zijn, den volgenden dag even bij hem te willen komen in zijn villa te Menton. Hij zou hem gaarne spreken aangaande een particuliere zaak.

„Daar heb je 't al,” zeide Lénart tot zijn vrouw, „natuurlijk heeft hij ons herkend, en zal hij dreigen met alles aan mijn vader te zeggen.”

„Maar hoe zou hij weten, dat je vader ons verboden heeft

te spelen?” opperde zijn vrouw.

„Wel, van Pontneuf. Natuurlijk staat die met Dufil in verbinding. Dat wij ook zoo stom zijn geweest, dat aan iemand, dien wij zoo weinig kenden, te vertellen! In alle geval mag vader er niets van weten, en zal ik beginnen met hem 10.000 francs te bieden. Wij houden dan nog 10.000 francs over van onze winst.”

„Ja,” zeide zijn vrouw zuchtend, „dat lijkt mij ook het beste.”

Den volgenden dag werd Lénart aangediend bij Dufil.

„Ik ben gekomen,” begon Lénart, „naar aanleiding van uw schrijven van gisteren.”

„Zoo, zoo,” antwoordde Dufil, terwijl hij zich over zijn langen baard streek, „neemt U plaats.”

Nadat Lénart zich in een makkelijken fauteuil had neergevlid, vervolgde Dufil: „Ik wilde U spreken over het feit, dat wij elkaar aan de speeltafel hebben ontmoet. U begrijpt zeker, dat daarover moet gezwezen worden.”

„Natuurlijk,” antwoordde Lénart, „wat zoudt U zeggen van 10.000 francs?”

„Hm, hm,” zeide Dufil weer, „zooiets had ik ook

gedacht.” — „Goed,” vervolgde Lénart, „en dan contant.”

„Dus voor 10.000 francs contant wordt over die heele kwestie in de speelzaal gezwezen?”

„Juist,” repliceerde Lénart.

Onderwijl was Dufil al opgestaan en liep de aangrenzende kamer in, terwijl Lénart zijn portefeuille te voorschijn haalde.

Toen Dufil even later terugkwam legde hij zwijsend 10 biljetten van 1000 francs voor de verschrikte oogen van Lénart neer.

Wat? Kreeg hij nu 10.000 francs?

Terwijl hij Dufil vragend aankeek vervolgde deze, nadat hij weer in zijn stoel had plaats genomen.

„Dus goed afgesproken, over die heele kwestie in de speelzaal van Ostende spreekt U nooit een woord.”

„Van Ostende!” Plotseling herinnerde Lénart zich inder tijd getuige geweest te zijn, dat Dufil daar wegens oplichting uit de speelzaal werd verwijderd en doorzag hij het belang dat deze man er bij had, dat die gebeurtenis niet in Monte Carlo bekend werd. Dufil had dus voor 10.000 francs zijn stilzwijgen gekocht.

En terwijl Lénart de biljetten vóór zich langzaam samenvoude en in zijn portefeuille stak zeide hij, opstaand: „U kunt op mij rekenen.”

C. J. v. B. S.

Sir T. B. Kellogg,

gezant van Amerika te Londen, zal den amerikaanschen staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken Hughes, die den 4en Maart a.s. aftreedt, als zoodanig opvolgen.

UIT HET VOLLE LEVEN

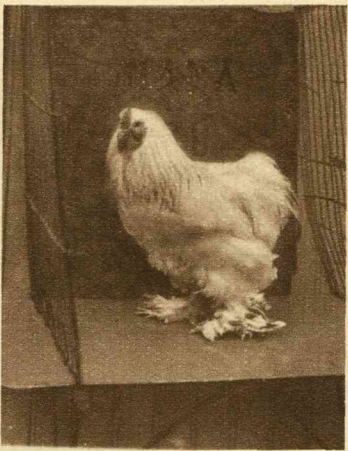
De Haagsche Drankbestrijders

hielden Dinsdagavond l.l. een fakkeloptocht. De gecostumeerde stoet werd opgeluisterd door 60 fakkeldragers, 2 muziekkorpsen, een mandolinegezelschap en verscheidene lampiondragers. Onze foto brengt de groep „de Werelddeelen in kleederdrachten” in beeld.

Onze zwemmers naar Parijs.

Het vertrek van het Y-zevental naar Parijs, om in Frankrijk tegen verschillende kampioenen den strijd aan te binden. O.a. zal men uitkomen tegen het Europeesche kampioenszevental.

De Jubileumtentoonstelling van „Avicultura”

die van 16—18 Januari in den Dierentuin te 's-Gravenhage gehouden werd. V.l.n.r.: Een zilver Wyandoth-hen. — Een lichte Bramha-haan. — De „clou” van de tentoonstelling: een aangekleed krielhennetje. — Een witte Plymouth Rock-hen. — Een Padua-hen.

Jacob Eyskoot,

de bij zeer veel welbekende blinde componist te Rotterdam, is aldaar op 66-jarigen leeftijd overleden.

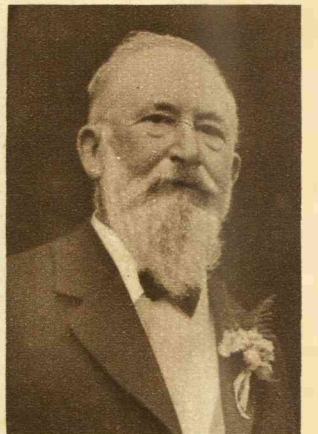
Een waagstuk.

Een Amsterdamsch fotograaf ondernam het waagstuk om in de leeuwenkooi van het Circus Henny met den dierentemmer een partijtje kaart te spelen. De man bleef een kwartiertje in de kooi bij de leeuwen en verdiende daarmee driehonderd gulden.

Dr. C. A. Gerke overleden.

Dr. Gerke die te Zandvoort de vorige week overleed, was aldaar een zeer gezien ingezetene, die vóór den bloei van het dorp veel gedaan heeft. — Links: de begrafenisstoet op den Hoogeweg te Zandvoort. Rechts: Dr. Gerke.

Het zilveren Jubileum der Vereniging „Volksweerbaarheid”.

De receptie, den 13^{en} dezer in Hotel „De Twee Steden” te 's-Gravenhage gehouden. Zittend, v.l.n.r. de heeren: kapitein v. Linde, Klein, Goch, Jhr. Krose, leden van het hoofdbestuur; Z.K.H. Prins Hendrik; en de leden van het hoofdbestuur Mevrouw Naber, kolonel van Dam v. Isselt en de heer Sängner.

Het nieuwste door de Fokker-vliegtuigenfabriek uitgebrachte vliegtuig type C.V.,

welk vliegtuig door verwisseling der vleugels en motorinstallaties, welke met slechts vier bouten aan de rompconstructie zijn bevestigd, als verkenners, jager-verkenners, bommenwerper en schoolvliegtuig kan worden gebruikt, terwijl het na verwisseling van het landingsgestel tegen een drijvergestel ook als watervliegtuig in gebruik kan worden genomen. — Hierboven de C.V. uitgerust als verkenners met 'n 400 P.K. Lorraine-Dietrich motorinstallatie.

EEN GELUKKIG TOEVAL

M

ijnheer Albert Meyer was niet al te best geluimd. Wat u niet verwonderen zal, indien u weet, dat zijn dokter hem aangeraden had wegens een zware verkoudheid zijn kamer te houden. Het was Zaterdagmiddag toen mijnheer Meyer deze jobsma in ontvangst nam, en daar hij niet wist hoe hij dien avond en den volgende Zondag moest doorkomen, had hij het dochttertje van zijn hospita naar de bibliotheek gezonden om een boek voor hem te halen. Maar: het boek dat hij graag wilde hebben, was natuurlijk uit, en nu bracht het kind een roman mee van... Louise Mühlbach! Wie las er nu nog een boek van die ouderwetsche schrijfster, die zoo ver van het moderne leven afstond! Gelegenheid om het te ruilen was er niet meer: de bibliotheek was achter het meisje gesloten. Met een verveeld gezicht nam hij het boek op en begon er landerig in te bladeren. Plotseling viel er een klein velletje beschreven papier uit. Nieuwsgierig raapte mijnheer Meyer het op en las: „Ik ben een optimiste. Ik wil mijn hoop op een gelukkig toeval zetten. Misschien vindt een jonge man dit briefje en misschien heeft deze jonge man den moed mij te bevrijden. Ik leef en lijd onder de tyrannie van een tante. Ik zou heel graag willen trouwen, maar ik kom nooit met mannen in aanraking, omdat mijn tante mij met Argusogen bewaakt. Ik ben wat men zou kunnen noemen een goede partij, en ik geloof ook wel, dat ik een man erg gelukkig kan maken. Indien er dus een moedige jonge man bestaat, laat hij dan naar de Mariastraat 3 komen en daar naar juffrouw Lydia Termeulen vragen. Maar alstublieft tusschen twee en drie uur, omdat dan mijn tante slaapt. Ik hoop!”

Albert Meyer moest ondanks zijn grimmige stemming lachen over deze grap, want iets anders kon het bezwaarlijk zijn. Toen hij den inhoud echter nog eens las, viel hem de naïveteit op, waarmee het briefje geschreven was. Die was echt! En ineens kwam de gedachte in hem op: wat, indien het eens geen grap

nichtje,” zei ze toen. — „Dien mij dan maar bij de jonge dame aan, en zeg, dat ik kom wegens het briefje in den roman van Mühlbach.”

Hij moest wachten.

Toen kwam de meid terug en zei: „De juffrouw vraagt of u binnen wilt komen.” Met deze woorden liet zij hem in den salon.

Toen hij binnentrad en wat om zich heen wilde zien, kwam er op hetzelfde oogenblik door de andere deur een jong meisje de kamer in, dat hem verbaasd aankeek, maar hem toch met een gedistingeerd gebaar uitnodigde te gaan zitten, terwijl zij hem vroeg: „Mag ik ook weten waaraan wij de eer van uw bezoek te danken hebben?”

Hij zag haar met onverholten bewondering aan, want hij moest tot zijn onuitsprekelijke blijdschap niet alleen constateeren dat zij jong was, maar tevens dat er een stroom van vrouwelijke aanvalligheid van haar uitging, die zijn hart in zijn keel deed kloppen. Eindelijk begon hij:

„Ik heb „Aphra Behn” van Louise Mühlbach gelezen, en ik ben het toeval dankbaar dat mij dit oude boek in handen gespeeld heeft.”

Zij knikte en glimlachte, maar zei niets.

Een beetje onzeker vervolgde hij: „U ziet dus, juffrouw, dat uw optimisme u niet bedrogen heeft — er gebeuren

ling!” — Daarna belde zij en toen direct daarop de dienstbode verscheen, zei ze zachtjes eenige woorden tegen haar.

Met eenige bevreemding had hij haar gadegeslagen, maar hij waagde het niet haar iets te vragen. Hij zou maar wachten totdat het haar behaagde het zonderlinge raadsel op te lossen. Spoedig daarna werd de deur weer geopend en trad er een oude dame binnen.

„Lieve tante,” begon het meisje, nadat zij hem had voorgesteld, „deze mijnheer hier heeft eergisteren dit briefje gevonden in een ouden roman: als ik mij niet vergis, heeft u dit geschreven, is het niet?”

Er kwam plotseling een doffe waas voor de oogen van mijnheer Albert Meyer, en het gansche gebouw van zijn koene verwachtingen zonk op dit oogenblik in puin.

Intusschen had de oude dame haar bril opgezet en las nu den inhoud van het kleine briefje. Toen glimlachte zij eens weemoedig en zei met een lieve stem:

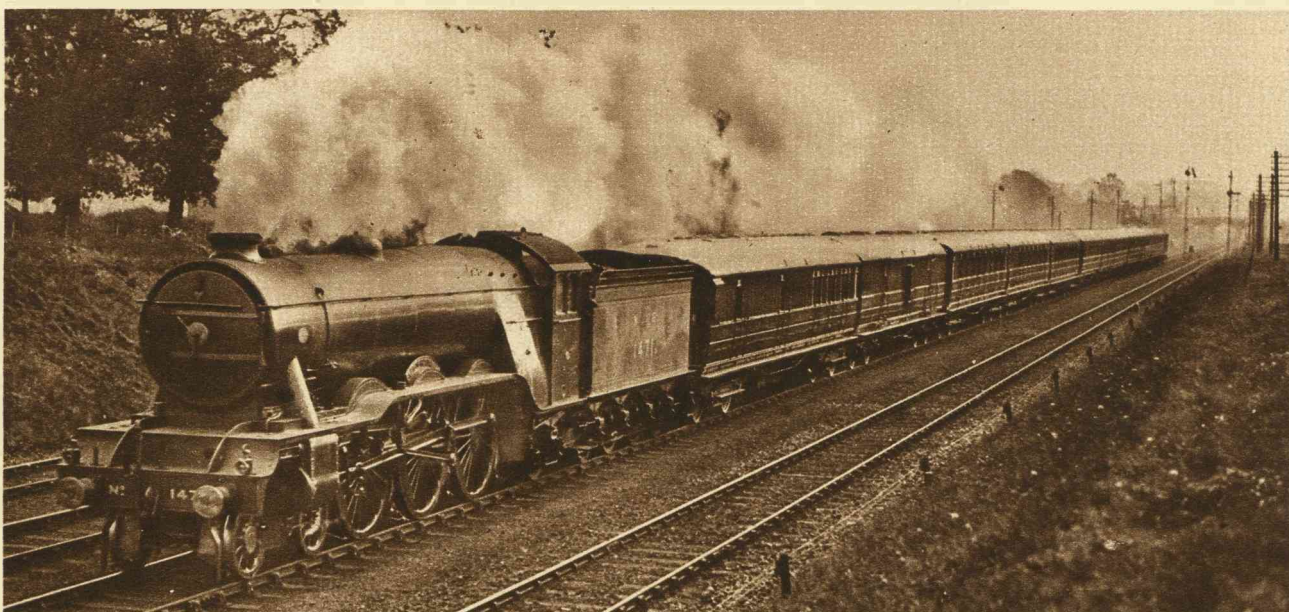
„Ja, ja, dat heb ik geschreven. Maar dat is al lang geleden — veertig jaar. Nu is het wel wat te laat om mij nog te ontvoeren. U hadt het briefje vroeger moeten vinden, mijnheer! Maar de oude tante, die mij hier eens gevangen hield, is reeds sedert lang begraven, en zooals u ziet, ben ik zelf nu een oude tante geworden.”

Vleidend liep haar nichtje op haar toe, sloeg haar armen om haar hals en zei: „Maar u is geen tyran geworden, tantetje.”

Mijnheer Meyer kwam zichzelf hier zeer overbodig voor; hij verontschuldigde zich en wilde vertrekken.

Maar tantetje liet hem niet weggaan. Hij werd op een kopje koffie uitgenoodigd. En hij bleef. En toen men eenmaal onder een kopje koffie zat, werd de stemming zoo vertrouwelijk, dat hij ook nog bleef, toen de koffie reeds lang op was.

Hij moest vertellen van hetgeen hij al zoo gevonden had in het leven. En hij deed dit op zeer uitvoerige wijze, want hij bemerkte dat de beide dames — vooral echter de jonge — er veel belang in stelden. En toen vertelde

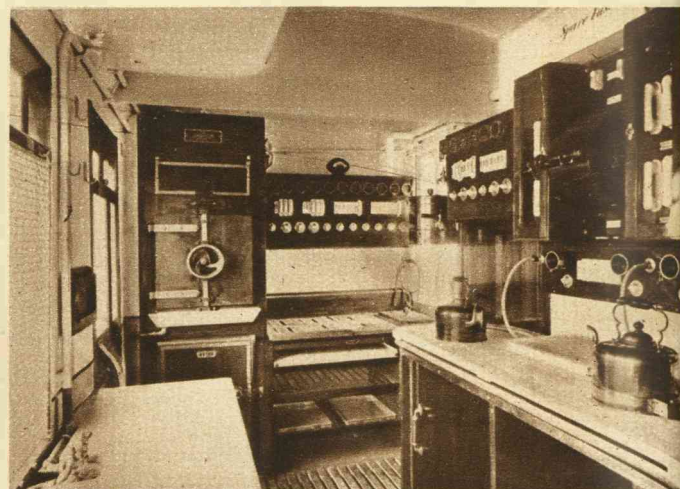
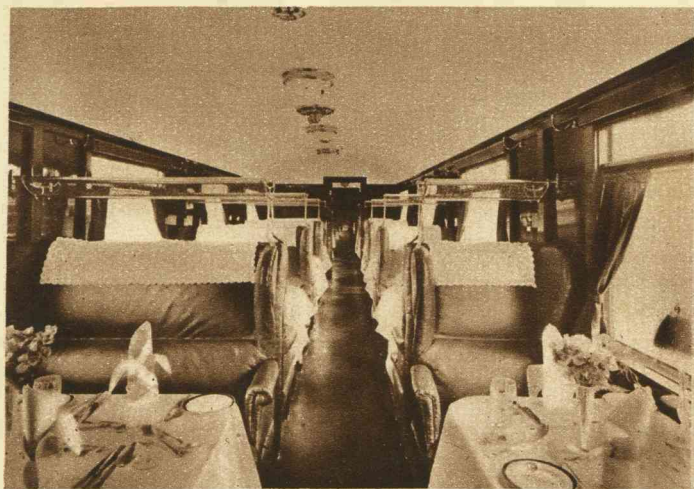

De nieuwe „Flying Scotsman”.

Onder de vele snelle treinen van het Engelsche spoorwegstelsel is de „Flying Scotsman” wel een der bekendste. Sinds 1862 vertrekt geregeld elken werkdag om 10 uur een trein van Londen naar Edinburgh en ongeveer terzelfdertijd een trein uit Schotland naar Londen. Terecht is deze trein

vermaard om zijn hooge snelheid. Kort geleden heeft men geheel nieuwe treinstellen in dienst gesteld waarvan wij het een en ander zullen vertellen. Onze eerste foto laat den „Flying Scotsman” zien met volle snelheid rijdende, d.w.z. met een vaart van ruim 120 K.M. per uur. De locomotieven zijn van het „Pacific”-type en behoreen tot de zwaarste machines der Engelsche spoorwegen. Onze tweede foto toont het interieur van een restauratierijtuig, voorzien van rubber vloerbedekking. In plaats van gas, gebruikt men in deze wagens electriciteit voor verlichting en voor koken. Onze derde foto geeft een kijkje op de electrische kooktoestellen en ovens. Het menschelijk vernuft heeft op het gebied van het verkeerswezen buitengewoon veel tot stand gebracht. In het jaar 1879 werd het eerste restauratierijtuig in dienst gesteld tusschen Londen en Edinburgh. Deze wagen werd verlicht door olie-lampen, het koken geschiedde met kolen. In de nieuwe treinen heeft men 2 restauratie-wagens; tusschen deze rijtuigen loopt een speciale keuken-wagen. Teneinde deze drie wagens rustiger te doen loopen en tegelijkertijd het dood-gewicht te verminderen, heeft men het z.g. gearticuleerde systeem toegepast; het geheele stel rust op vier trucks, aan de uiteinden en tusschen de rijtuigen geplaatst. De electrische stroom wordt gedeeltelijk door dynamo's opgewekt en gedeeltelijk door accu's geleverd, zoodat de beweging van den trein de spijzen doet koken! Deze nieuwe wagens behoreen tot de meest luxeus ingerichte spoorwegrijtuigen der wereld.

F. S. BOSMAN.

was, maar ernst? Nog eens las hij het briefje, en toen nog eens. Toen dacht hij na.

En plotseling stond hij op en liep naar een tafeltje waarop eenige boeken lagen. Hij nam een adresboek, en werkelijk, daar stond het: „Mariastraat 3, Lydia Termeulen”. Hij kon zich nauwelijks beheerschen. Natuurlijk, daar moest hij op af! Zoodra de dokter hem maar toestond, dat hij de deur uit mocht. Er kon van komen wat wilde!

Toen den volgende Maandag de dokter kwam, begreep deze niet waarom zijn patiënt zoo'n haast maakte om de straat op te gaan. Daar het echter goed weer was, en mijnheer Meyer bijna beter was, zag hij er geen bezwaar in de gevraagde toestemming te geven. Albert Meyer had den goeden, ouden man wel om den hals kunnen vliegen!

Om twee uur begaf hij zich op weg. Zijn hart klopte als een moker. Toen hij eindelijk aanbeldde, beefde zijn hand zoo sterk, dat hij zich geweld moest aandoen om den toestand meester te blijven.

Een bejaarde dienstbode deed hem open en vroeg wat hij verlangde.

„Ik zou graag juffrouw Termeulen spreken. Hier is mijn kaartje,” zei hij zoo kalm als hem mogelijk was.

„De oude of de jonge juffrouw?” vroeg de gediensstige, terwijl zij hem een weinig verbaasd aanstaarde.

Vastberaden antwoordde hij: „Juffrouw Lydia Termeulen.”

De oude dienstbode begon op dit antwoord geheimzinnig te lachen. „Zoo heeten ze allebei, de tante zoowel als het

ook thans nog wonderen — men moet er slechts aan gelooven.”

Lachend antwoordde zij echter: „Neem me niet kwalijk, mijnheer, maar ik begrijp niet wat u bedoelt.”

Hij raapte nu al zijn moed bijeen en zei: „Ik ben de moedige jonge man juffrouw! En indien ik u niet tegenval, dan...” Verder kwam hij echter niet, want zij stond op en zei beleefd maar beslist: „Ik geloof, mijnheer, dat er hier een misverstand in het spel is.”

„Stellig niet, juffrouw,” hield hij vol, „ik heb uw briefje gevonden.”

„Welk briefje? Ik weet van geen briefje!”

„Wat?” — Een oogenblik keek hij haar onderzoekend aan, toen antwoordde hij moeielijk, maar toch energiek: „Kijkt u eens, juffrouw, dat vind ik nu niet mooi. Als men zooiets doet, moet men ook de gevolgen van zijn daad willen dragen. Of, indien ik u beslist niet beval, zeg het dan maar eerlijk, dan vertrek ik weer direct en ik zal u niet meer lastig vallen.”

Lachend antwoordde zij: „Ik kan niet anders doen dan herhalen dat er hier een misverstand in het spel is. Ik weet werkelijk van geen briefje!”

Nu kroop mijnheer Meyer opeens in zijn schulp en zei: „Dan heeft iemand op uw naam een lage grap uitgehaald! — Hier, alstublieft, dit briefje vond ik eergisteren in dien ouden roman!” Hij reikte haar het briefje over.

Ten eerste verbaasd las zij het, las het nog eens, glimlachte toen en zei eindelijk: „Dat is toch werkelijk zonder-

ook de tante van haar jeugd — hoe zij eens gedweept had met de romans van Mühlbach, en hoe zij eens vol hoop op den redder gewacht had. En terwijl tantetje zoo vlot vertelde, sloeg mijnheer Meyer steeds maar het nichtje gade, in wie hij voortdurend nieuwe charmes ontdekte en aan wie hij ten slotte zelfs zoo'n beetje het hof maakte. Toen hij eindelijk afscheid nam, noodigde tantetje hem uit weer eens gauw terug te komen, hetgeen hij direct ten zeerste verheugd beloofde. En toen hij weg was, vroeg de oude dame aan haar nichtje hoe de jonge man haar bevalen was, waarop het meisje een weinig kleurend antwoordde: „O, zeer goed!”

Toen lachte de tante vergenoegd en zij dacht bij zichzelf: „Misschien zal voor die jonge menschen het geluk bloeien, waarnaar ik vergeefs verlangd heb.”

En werkelijk: haar wensch werd vervuld.

Mijnheer Meyer kwam terug en kwam nog eens terug, en ten slotte kwam hij zoo vaak, alsof hij tot de familie behoorde.

Tantetje lachte steeds en sloeg hen heimelijk gade — totdat zij op zekeren dag een blik van de jongelui opving, die haar alles verried.

Den volgende dag legde zij de handen van de jonge menschen in elkaar...

Zoo was het kleine briefje voor mijnheer Meyer in letterlijken zin de geluksbode geweest.

(Vrij naar het Duitsch.)

Interessante foto's uit Japan

Het „Gouden Paviljoen” te Kyoto.

Gezicht op de stroomversnellingen van de Hozu nabij Kyoto.

Japansche dames in hun draagstoelen op een ochtendtoertje in het bosch.

Gezicht op den met sneeuw bedekten berg Foeji, gezien over het meer van Yamanaka heen.

De „thee-ceremonie” bij een Japansche familie tijdens een bezoek.

HET MEISJE DAT DE LIEFDE BUITENSLOOT

door OLIVER SANDYS

vertaald door DICKY WAFELBAKKER

8)

Wanneer je niet een auteur was, zou je een schitterend figuur op het toneel slaan, want alle vrouwen werden verliefd op je. Wat moet ik nu met je beginnen? Zal ik je opsluiten, of je hier laten staan?

Ja, dat is het beste, want dan kan ik altijd naar je kijken, wanneer ik opsta en naar bed ga. Maar toch zul je geen geheimzinnige macht over me krijgen. Jij en ik zullen het samen zien uit te vechten."

Plotseling werd er op de deur geklopt en Ivy stond op den drempel.

"O, ben je alleen? Toen ik de trappen opliep dacht ik, dat ik iemand hoorde praten, Tilly."

"Dat was ook zoo, kindje. Ik stelde mijnheer Trench daar op den schoorsteenmantel een ultimatum. O, wat tocht het hier. Doe de deur dicht, anders waait het gas uit."

Belle Seymour's partij.

Ivy voldeed aan haar verzoek en sloot de deur.

"Heb je een prettigen middag gehad?" vroeg Tilly.

"O, het was heerlijk, en er waren een heeleboel menschen bij elkaar," antwoordde Ivy. "Het was Belle Seymour's verjaardag, en haar vriend kapitein Hugo gaf de lunch."

"Oh, was het Belle's partij. . . . Ik wist niet, dat je haar zoo goed kende," mompelde Tilly.

"Dat is ook niet zoo, maar ze vroeg me om mee te gaan en dat is heel aardig van haar, vind je ook niet?"

Even keek Tilly peinzend voor zich uit, en toen zei ze: "Het spijt me, dat het Belle was. Ik houd er niet van kwaad van iemand te spreken, maar met haar kun je niet omgaan."

Ivy keek haar verbaasd aan.

"Dat begrijp ik niet. Ze is zoo mooi en rustig en ze kleedt zich prachtiger dan een van de andere meisjes. Ze had een schitterenden bruinen bontmantel vandaag aan."

"O ja, ze heeft genoeg om uit te geven, want het is nog niet zoo lang geleden, dat ze door de een of andere chantage in het bezit van een aardig bedrag kwam, iets, wat iedereen bekend is. Zij heeft jou natuurlijk alleen gevraagd, omdat ze een dame te kort kwam, dat is alles. Doe me het genoeg en vertoon je niet meer met haar, want je zult jezelf een slechten naam bezorgen."

"Maar Tilly. . . ." protesteerde haar vriendin.

"O, ik weet al vooruit, wat je wilt gaan zeggen. Er is niets volgens jou op haar gedrag aan te merken en juist daarom is zij zoo gevaarlijk. Welke meisjes waren er nog meer aanwezig?"

"Een. . . . een getrouwde vrouw, die ik niet kende en verder Gertie Williams."

"En de heeren?"

"Kapitein Hugo, die met Belle geëngageerd is."

"Terwijl hij verleden jaar met een meisje van zijn eigen stand trouwde! Ik snap niet, dat jij je zulke praatjes van Belle laat wijsmaken. Hij is in heel Londen berucht. Wie waren er verder?"

"Een donkere man uit Brazilië. Ik weet zijn juiste naam niet, maar ze noemden hem „tante" en hij ging heel vroeg weg met die getrouwde dame."

"Nog iemand?"

"Ja. . . . een zekere mijnheer Brookwood," zei Ivy met eenigszins verhoogde kleur. "Hij zat aan de lunch naast me en heeft me daarna mee naar een restaurant met een heel lastigen naam genomen. . . . ik denk, dat het Fransch was. . . . en ik vind hem aardiger dan een van de andere mannen, die ik ooit in mijn leven ontmoet heb."

"O," zei Tilly. "En hoe zag die mijnheer er uit?"

"Heel knap, groot en donker, en hij droeg slobkousen aan zijn voeten."

Tilly barstte in lachen los. "Hij kon ze moeilijk op zijn hoofd dragen, vind je wel kindje? Hoe zag hij er verder uit?"

Ivy keek eenigszins beleedigd en zei „ik heb liever niet, dat je me uitlacht; Tilly. Het waren witte slobkousen, en ze stonden erg mooi bij zijn grijs pak. Verder had hij een rose anjer in zijn knoopsgat."

"Is dat dezelfde bloem, die jij nu draagt?"

Ivy bloosde. „Hij gaf die anjer aan mij en zei, dat ik hem aan een bloem deed denken."

"Zoo, dat is geen bijster origineele vergelijking. Droeg hij soms ook een slappen hoed? Want als dat het geval is, dan bestaat er geen hoop voor jou meer."

"Maak nu geen aardigheid, Tilly. Hij droeg een bolhoed. Hij was erg vriendelijk en keek me op zulk een eigenaardige manier aan."

Even wachtte Ivy en toen ging ze voort: „Hij was zoo gedistingeerd en leek veel op de heeren, welke je op modeplaten ziet. Hij heeft van die fijnbesneden trekken, die je aan een standbeeld doen denken."

Plotseling keek Tilly naar het portret van Trench op den schoorsteenmantel.

"Het is heel eigenaardig, doch wij schijnen alle twee vandaag een man ontmoet te hebben, die aan een standbeeld doet denken. Je raadt nooit met wien ik een gesprek heb gehad. . . . Met Wilfred Trench, den schrijver. Daar staat zijn foto voor je."

De man, die beloofde duizenden vrouwen te zullen kussen.

Sir Henry Curtis-Bennet K.C., een conservatief, had zich voor Mid-Essex bij de laatste parlamentsverkiezingen kandidaat laten stellen. Een der leuzen waaronder hij ten strijde trok, was: „Als ik gekozen word, zal ik ieder meisje en iedere vrouw in mijn district een kus geven." Hij werd gekozen, maar was zijn belofte nog niet nagekomen, toen de voorzitter van zijn partij hem er op een dag der vorige week tijdens een vergadering te Brentwood aan herinnerde. De heer Henry Curtis verklaarde zich gaarne bereid zijn belofte te houden en hij zal nu waarschijnlijk beginnen met de vrouwelijke kiezers van Chelmsford, de voornaamste stad van zijn district, waarin de vrouwen en meisjes die van een kus van hem gediend zijn thans, tot dat hij zijn belofte vervuld heeft, rondloopen met gloeiende wangen, tintelende oogen en gelukkige verwachtingen. . . .

"Heeft hij die aan jou gegeven?" informeerde Ivy.

"Waar heb je hem ontmoet? Vertel me er alles van."

"Als je even geduld hebt, dan zal dat gebeuren. Eerst kwam ik een kennis tegen, dien ik in langen tijd niet gezien had, en met wien ik ging lunchen. Hij nam me mee naar de Berkeley, een heel chique gelegenheid, waar hij alle mogelijke menschen aanwees en hun namen noemde. Eensklaps ontdekte hij Trench, die alleen aan een tafeltje zat. Hierop moest mijn vriend even weg, en toen ik naar de leeszaal liep, zat Trench daar ook alleen te lezen."

"En daarna? Stond hij op en begon hij met je te praten?"

"Nee. . . . Ik ging doodkalm op hem af."

"Het is toch niet waar, Tilly? Ik kan het niet van je gelooven."

"En toch is het gebeurd, want ik had een ontzettend verlangen met hem over zijn boek „Diavaleen" te kunnen praten. Ik vertelde hem dan ook onomwonden, dat dit werk van hem me woedend had gemaakt."

"O, Tilly, hoe durfde je? Was hij niet erg beleedigd?"

"Heelemaal niet, en wij zullen elkaar misschien later nog wel eens ontmoeten."

"O, hoe interessant en wanneer, Tilly?"

"Als ik naar Egypte ga," antwoordde Tilly bedaard.

"Ik vertelde hem, dat ik van plan was eens daarheen te reizen. Hij woont er zelf en gaf mij zijn kaartje."

"En wanneer heeft hij je dan zijn portret gegeven, en waarom heb je hem niet verzocht er iets op te schrijven?"

"Hij heeft me dat portret heelemaal niet geschonken, doch ik heb het zelf gekocht."

"En waarom deed je dat?" vroeg Ivy verbaasd.

"Dat weet ik niet en ik zou het je ook onmogelijk kunnen verklaren. Toen ik door Regent Street liep, stapte ik bij een fotograaf binnen, en bemachtigde dit, in plaats van het stuk zeep te koopen, dat ik eigenlijk noodig had."

"Hij heeft een heel romantisch gezicht, en hij lijkt wel een beetje op mijnheer Brookwood. Zij zijn beiden donker, maar. . . . maar mijnheer Brookwood heeft toch een heel andere uitdrukking in zijn oogen, zoo vurig en. . . ."

"Dat klinkt allemaal zeer gevaarlijk, Ivy! Wanneer moet je dat heerschap weer zien?"

"Daarvan heeft hij niets gezegd," antwoordde haar vriendin. „Ik denk, dat hij me nu al weer heelemaal vergeten is," voegde zij er op ernstigen, bijna verdrietigen toon aan toe. „Hij is natuurlijk veel te goed voor mij, en ik denk, dat wel heel veel vrouwen en meisjes verliefd op hem zijn. In elk geval heb ik een prettigen middag gehad, zelfs al wil je niet meer hebben, dat ik met Belle omga. Ik ga hard aan het werk om mijn dansen weer eens flink op te halen."

Ivy nam les en repeteerde iederen dag geregeld. Ze vatte het heel serieus op, daar ze het plan had een solo-dans in te studeeren, teneinde verhooging van salaris te krijgen, door welk feit ze dichters zou komen te staan bij het bedrag dat voor Bertie's operatie noodig was.

Toen Ivy even peinzend voor zich zat uit te staren, merkte zij plotseling op: „Het zal me niets verbazen, als je ineens hals over kop verliefd bent geworden op dien schrijver, want ik herinner me nog heel goed, dat moeder me dikwijls vertelde, dat dit met vader en haar ook al op het eerste gezicht gebeurde was."

"Nonsens," riep Tilly uit, en ze meende dit ook volkomen. „Als ik verliefd was of op het punt stond dit te worden, dacht je dan, dat ik zoo idioot zou zijn die foto daar op den schoorsteenmantel te plaatsen? Wanneer zooiets het geval was, zou ik liever dat stuk papier in honderd stukjes scheuren. Ik word nooit verliefd, om de eenvoudige reden, dat ik het zelf niet wil. . . . Pas op, je bloem is op den grond gevallen."

Ivy raapte de anjer op. Er waren reeds bruine randjes om de bloemblaadjes en ze zouden in water niet meer bijtrekken. De bijbel, waarin Ivy 's avonds altijd een paar hoofdstukken las, lag op een stoel naast haar bed, en onbewust verborg Ivy de bloem hierin. Tilly had het echter opgemerkt. „Waarom doe je dat?" vroeg ze verbaasd.

"Ik wilde die anjer graag bewaren," klonk het eenvoudige antwoord.

Ivy's kans.

"Het spijt me heel erg, last te bezorgen, doch ik trouwde vanmorgen met Lord Toliver. Moet mijn rol opgeven. Claudia Day."

Woedend scheurde Faulkner, de tooneeldirecteur van Hall Mark, het telegram in kleine stukjes, terwijl de balletmeisjes, die ijverig een nieuwe figuur instudeerden zich afvroegen, wat de oorzaak van zijn gramschap kon zijn. Faulkner keek om zich heen: beenen, niets dan beenen, doch daaronder was geen enkel paar goed genoeg om in Day's schoentjes te stappen. Dat beteekende dus, dat de solo-dans aan het eind van de tweede acte, die zulk een enorm succes was, geschrapt moest worden.

"Houdt op. . . . Rust," riep hij eensklaps nijdig uit. „Jullie zijn precies opgewonden klokken en dansen maar door. Ik zit in de grootste moeilijkheid en geen van jullie allen is in staat me er uit te helpen, want jullie zijn niets dan een kudde domme schapen. Miss Day heeft getelegrafeerd, dat ze vanmorgen getrouwd is en niet meer terugkomt! Daarbij is het Zaterdag, zoodat ik geen enkelen theateragent te pakken kan krijgen. Is er een van jullie, die veronderstelt Day te kunnen vervangen?"

De meisjes keken verlegen voor zich uit: het meeren-deel van hen was gekozen om hun bekoorlijk uiterlijk, doch geen enkele van hen was een solo-danseres. Plotseling gaf Tilly haar vriendin Ivy een duw en fluisterde haar toe:

"Dit is een kans voor jou; pak die aan."

Toen Ivy aarzelend naar voren stapte, brulde de directeur:

"Jij! Devereux? Je bent pas een nieuwelings, maar als je wat gestudeerd had, was het misschien niet onmogelijk geweest, dat jij haar plaats had kunnen innemen."

"Ik heb lessen genomen," stamelde Ivy. „En ik heb heel hard gewerkt. Ik denk, dat ik haar dans wel zal kunnen doen, want ik ken zoo goed als alle passen uit mijn hoofd."

(Wordt vervolgd).

Van Heinde en Verre

Dante en Virgilius in het oord der wellustigen.

Charon, de veerman der onderwereld, bij de bloedrivier.

Craig als zelfmoordenaar.

Inferno.

Wij waren op bezoek bij de Fox-film, waar mevrouw Binger ons op charmante wijze ontving. In het gezellige zaaltje werd voor ons speciaal het meesterlijke film-werk „Inferno”, bewerkt naar Dante Alighieri's „Divina Commedia” vertoond. 2 Augustus 1924 was het reuzenwerk gereed, waarvan Henry Otto de regie had en dat bewerkt is door Edmond Gouldry en op 23 Januari a.s. zal reeds de première voor Amsterdam, in het Rembrandttheater gaan.

De verfilming van Dante's meesterwerk heeft natuurlijk het nadeel, dat datgene, wat bij het lezen voor de gedachte en de verbeelding komt te staan, ons nooit zóo voor oogen kan worden gesteld, anderzijds heeft zij het voordeel, dat zoo een grootere

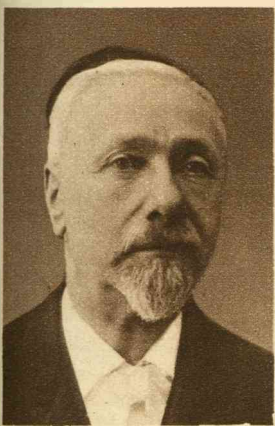
menigte wordt bereikt, zoodat een breede schare er een veredelenden invloed van ondervindt.

Het is een goed denkbeeld geweest de „divine” comédie ook in dien zin te vermenschelijken, dat een gewone alledaagsche intrige er tusschen door werd gesponnen.

De multi-millionair Mortimer is een hardvochtig man. Scrupules kent hij niet en zóo had hij zijn buurman Craig, wiens schuld-eischer hij was, bijna tot zelfmoord gedreven. Maar Craig kreeg den goeden inval hem Dante's „Hel” ter lezing te zenden en nu krijgen wij vóór oogen wat Mortimer bij de lezing voor de verbeelding zweefde. Wij gaan met den dichter door de donkere gebieden, over den bloedstroom worden wij door Charon gevoerd naar de Valleien der Eeuwige Smarten, die Dante met Virgilius als leidsman heeft doorschreden en wij zien de felle bestraffingen

van hen, die in doodzonden hebben geleefd: van degenen, die gewelddadig hunne medemenschen hebben gedood of slechts met hoofd en hart hun dood hebben gewenscht; van de gierigen en de gouddorstigen, die eeuwig klompen goud moeten rollen; van de laatlunkenden, die te zware lasten moeten tillen; van de zelfmoordenaars, dorre takken in het woud der ellende; van de wellustigen, die in het verzengende vuur worden geworpen en van de andere zondaars.

Dat alles ziet Mortimer als een realiteit en als hij uit den bangen droom is ontwaakt, is hij een gelouterd mensch geworden en tracht hij goed te maken wat hij in zijn vroeger leven had bedreven. De woorden, die Craig op het voorblad van „de Hel” had geschreven: „Moge de vloek der Hel u deelachtig worden” zijn Mortimer ten slotte tot zegen geworden. EDMOND VISSER

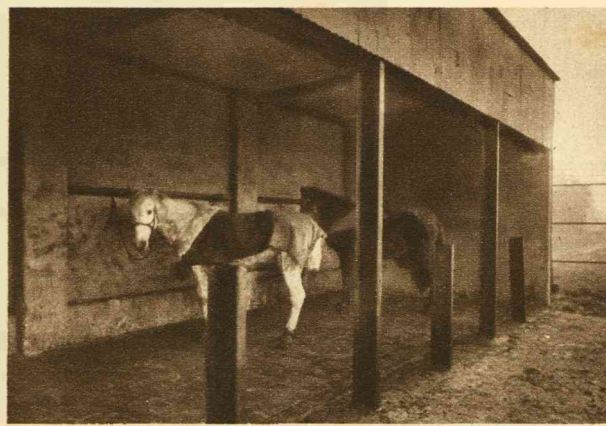
A. v. Loen†

Te s-Gravenhage is in den ouderdom van 77 jaar overleden de opperrabbijn van de Nederl. Israël. Gemeente aldaar, de heer A. v. Loen.

De sterrit naar Monte-Carlo.

Zondagmorgen l.l. zijn op het Leidsche Plein te Amsterdam de beide deelnemers aan den sterrit naar Monte-Carlo de heeren Fischer (1) en Lankhout (2) gestart. Donderdagochtend om 10 uur moeten zij voor het Palais des Beaux Arts aankomen.

Een stalling voor Woonwagenpaardjes

aan den Lagen Morschweg te Leiden. De stal, die er dank zij de afdeling Leiden en Omstreken van de Nederlandsche Vereniging tot bescherming van Dieren gekomen is, werd Zaterdag l.l. voor belangstellenden ter bezichtiging gesteld.

Prof. H. J. Evers,

hoogleraar aan de Technische Hogeschool te Delft, zal in den loop van dit jaar den 70-jarigen leeftijd bereiken en dienengevolge zijn ambt neerleggen.

Het spoorwegongeluk bij Herne

Den 13en dezer liep de D-trein Berlijn-Keulen opeen stilstaanden personentrein. Het ongeluk dat aan den mist te wijten is kostte 22 menschen het leven, terwijl er 59 gewond werden.

Dewielerwedstrijd met hindernissen voor dames

Mme Thuault, de winnares van dezen wedstrijd die nabij Parijs gehouden werd, baant zich met haar rijwiel een weg door het bosch.

„De Witte Stad”

Mej. A. C. Colijn, dochter van den burgemeester van Amstelveen, legt den eersten steen voor deze tuinstad die te Amsterdam verrijzen zal.

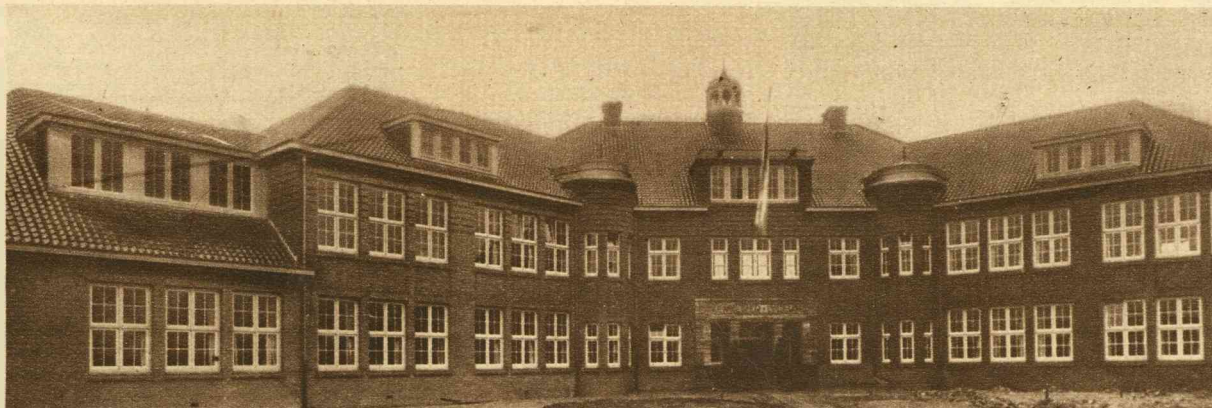
Minister Ruys de Beerenbrouck naar Groningen.

Een foto van den Minister (1) genomen tijdens zijn bezoek aan Delfzijl. (2) De Commissaris der Koningin in de provincie Groningen en (3) de heer Enschede, hoofdingenieur van den Karel Coenraad-polder.

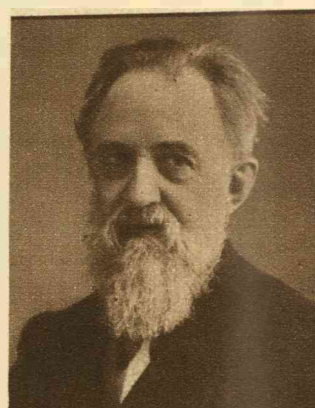
Dr. Luther,

die nadat de pogingen van den Duitschen Rijkskanselier Marx om een nieuw ministerie te vormen, schipbreuk geleden hadden, erin geslaagd is een zakenkabinet samen te stellen.

Het Kennemer Lyceum

te Bloemendaal, dat de vorige week officieel geopend is. Er wordt op deze school uitsluitend in vaklokalen les gegeven.

J. G. M. v. Griethuysen.

Den 18en Februari hoopt de heer J. G. M. v. Griethuysen, burgemeester van Oegstgeest, zijn 25-jarig ambtsjubileum te vieren

Onze Dames-Rubrick

ONDER REDAGTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Kant. - 'n Weeldeweefsel.

Er is een liefelijk gedichtje van Guido Gezelle, waarin hij het fijne kantweefsel dat de vlugge vingers van de Vlaamsche kantweefster te voorschijn weten te tooveren, door het dooreenslingeren der talloze draden over het kussen, om en weer-om de spelden kobbenet noemt.

'n Kobbenet, dat is wat wij een spinneweb noemen. En fijn als zoo'n web, van draad en teekening, is het kantwerk. — Vrouw Kobbe de spin is dezelfde als l'Araignée; en uit dien Franschen naam herkent ge den Oud-Griekschen meisjesnaam: Arachné. — Kent ge de treurige geschiedenis van deze Helleense spinster? die in een spinnekop veranderd werd door Minerva? — Zal ik ze U nog eens in de herinnering brengen?

Arachné, de jonge maagd, die zéér bedreven was in de kunst van weven en spinnen, werd op den duur zóó hoovaardig op haar handwerken, dat zij de groote, overmoedige dwaasheid beging, zich te willen meten met Minerva de godin der wijsheid. Hierover verbolgen, besloot Minerva haar een lesje te geven, en zoo handwerkten zij beiden aan een groot tafereel. De kleurige draden van Minerva's proefstuk vormden zich tot een geweven schilderij, waarop zij haar twist met Neptunus borduurde: de kleinste onderdeelen zelfs waren zoo kunstig weergegeven, dat alles scheen te leven.

Een vlinder bracht zij bij de groene blaadren aan,
Met ongemeen vernuft en ongelooflijk licht,

Die in den hoogen boom scheen wieg'lend op
[te gaan.
En scheen te leven en te fladd'ren voor 't gezicht.

Maar ook Arachné spande zich in om haar werk tot een kunststuk te maken. Zij had zich de ontvoering van Europa tot taak gesteld.

Europa's mantel vrij naar acht'ren hing
Neer van haar schouders, golvend en met zwier;
Een crocus in de hand; haar and're hand omving
Den gouden horen van den tammen stier.

(Tennyson.)

Eindelijk waren de beide vrouwen klaar: de godin en het menschenkind. Maar al dadelijk zag Arachné in, dat zij ver ten achter was gebleven bij het goddelijke handwerk en uit spijt en schaamte trachtte zij zich van het leven te bevooren, door een strop te draaien van haar draden. Doch niet zoodra bemerkte Minerva dit, of in toorn ontstoken, strafte zij het domme meisje met een eeuwige straf. Zij veranderde het zietogende lichaam in een spin, die gedoemd is eeuwig aan haar eigen draad te blijven hangen en eeuwig te werken aan het spinneweb, dat fijn van mazen en van draad is als een kanten netwerk.

Kant . . . de parure bij uitnemendheid voor het toilet der vrouw! — Weet ge iets heerlijkers om er uw kleed, uw lingerie, uw boudoir mee op te smukken dan dit fijne weefsel van vlugge vrouwenvingeren? — Kant, — *echte kant* wel te verstaan, is zoo goed een kleinood als een kunstig gemonteerd en geslepen edelsteen! — Onze democratische tijd heeft de kant op den achtergrond gedrongen, wat begrijpelijk is. — Kant is een aristocratisch siersel, dat alleen gewaardeerd kan worden om de fijne voornameheid van het weefsel, om de kunstvolle uitvoering van het geheel. Kant dringt zich niet direct op; niet door felle kleuren of helle glinstering. — Maar al is *echte kant* niet meer zoo in zwang als in vroeger eeuwen, toch zal het steeds een der vrouwelijke handwerken blijven, die vóór-aan staan wat betreft artistieke kunstvaardigheid.

Wanneer men begonnen is met „kant maken” —

kloskant en speldekant — en naaldkantwerk? — Reeds in overoude tijden wordt gewag gemaakt van kant, doch dit is meer dat soort „naaiwerk” dat wij als „open-werk” maken door draden van het weefsel uit te trekken, en die draden door „naaldwerk” te overdekken met figuren en patronen. Maar kant als een geheel zelfstandig versiermateriaal, — kant, als kunstwerk geschapen uit luttele draden, met behulp van naald of spelden, dateert echter

pas uit de 14de eeuw. Uit dien tijd dateeren vooral de altaarkleeden en de boekomslagen voor de gebedenboeken en „missels”. — Dit eerste kantwerk was meer broderie, toch nog op een opengewerkt fond; — of wel „à points coupés”. In de 16e eeuw krijgen wij de naaldkant à point en l'air. Hierbij werd het relief verkregen door *geknoopte* draden. Dan verschijnt in de 17de eeuw het Venetiaansch guipure en „les points de France”, waar-

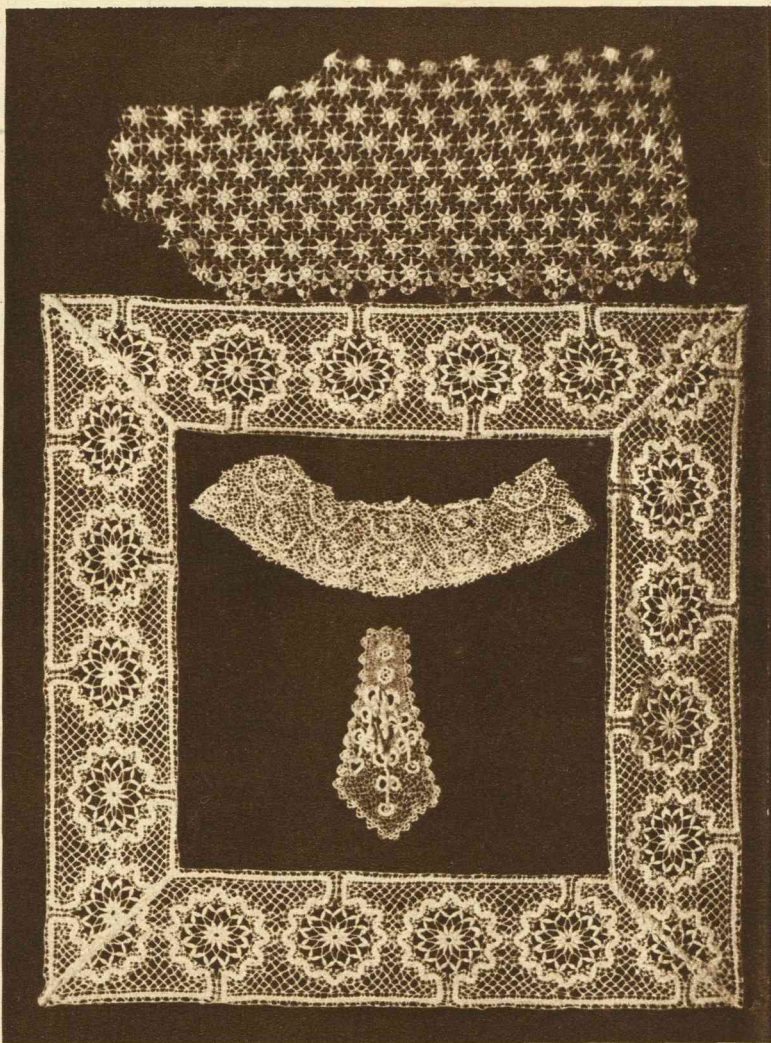
onder een eerste plaats innemen: point d'Alençon, waarvan de uiterst fijne mazen *zeshoekig* zijn. — Point de Sedan met zware, dikke bloemen op gewerkt op de wijde *gepicotteerde* mazen van le point de France. Onder Lodewijk XIV werd de Alençonse kant gefestonneerd op paardehaar. De Venetiaansche kant onderscheidde zich van de Fransche kanten, doordat de „grond” geen regelmatig netwerk was, waarop dan de figuren uitkwamen, maar op zichzelf reeds een fijn patroon van dooreen geslingerd lofwerk, waarop dan en relief bloemen en bladeren schenen te ranken! — Weer andere kanten variëren hierin, dat de „grond” overzaaid is met „picots”. Eigenaardigheid van de „Valenciennes” is, dat dit een der duurzaamste, kostbaarste en fijnste speldekant is, waarvan „grond” en ornament tegelijk gewerkt worden. „Chantilly” is een zijden kant, meest bloemenmotief met *open* werk; — en de niet minder beroemde Clunykant, een „netkant” met doorgestopte figuren. — Mechelsche en Brugsche kanten zijn meestal enkele stukken! Bijvoorbeeld: een kraag; een fijn tafelkleed; een geheele japon! een parasol! dus minder kant ter versiering om op iets anders aan te brengen, als wel reeds versiering op zichzelf! — Naast deze naald- en speldekant moeten wij toch ook een plaatsje gunnen aan de lersche kant, die *gehaakt* wordt. Hóe fijn de kanten zijn van het groene „Erin” weten de dames wel, die een kraagje of jabotje van dit haakwerk bezitten. De zware, rijke Spaansche kanten mogen wij ook niet vergeten, zoomin als onze eigen Brabantsche kant, die zooveel gebruikt wordt voor de *echte* mutsen van 't Overmaasche of van onze boerinnetjes en visschersvrouwen. Want . . . wat wordt er al niet gemaakt en versierd met kant!

— Het begint met het doopmutsje en de doopjurk; dan het kanten zakdoekje van de aannemelingen; de fijne kanten aan ondergoed; de mutsjes der lieve oude dames; de kragen en berthes; de waaiers en trouwsluiers; en al die groote verscheidenheid van echt vrouwelijke zaken, waarbij wij kant kunnen toepassen. Want — nu is kant hoofdzakelijk de versiering bij het vrouwentoilet. In afwachting dat óók de heeren er zich weer mede zullen tooien, zooals het geval was van af de 15de tot de 18de eeuw!

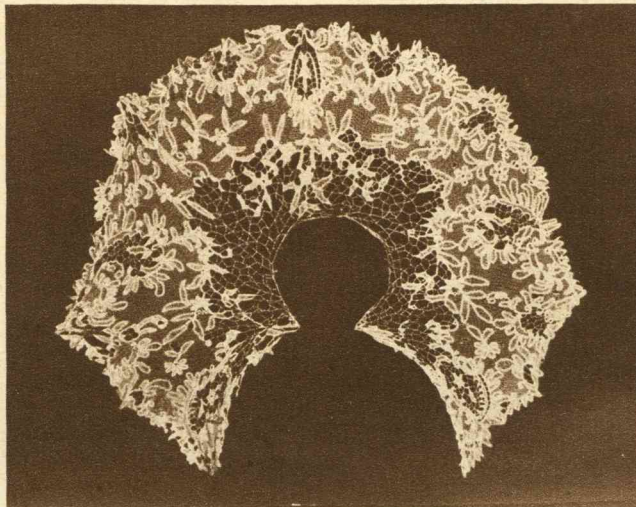
Want — is het niet eigenaardig te moeten constateeren, dat de gróóste bloeiperiode van kant als costuum-garneering geweest is onder de regering van de Fransche koningen Hendrik III, Hendrik IV, maar vooral Lodewijk XIV en XV. Frankrijk gaf den toon aan, en vandaar verspreidde deze kostelijke en kunstzinnige mode zich over de andere landen van Europa.

Ik voor mij kan niet anders wenschen, dan dat *echte kant* weer een voorname plaats zal gaan innemen in onze garderobe, zooals met de laatste kantomode, — nu een jaar of twintig geleden. Wij vrouwen kunnen „kant” niet missen. Kant hóórt bij de vrouw.

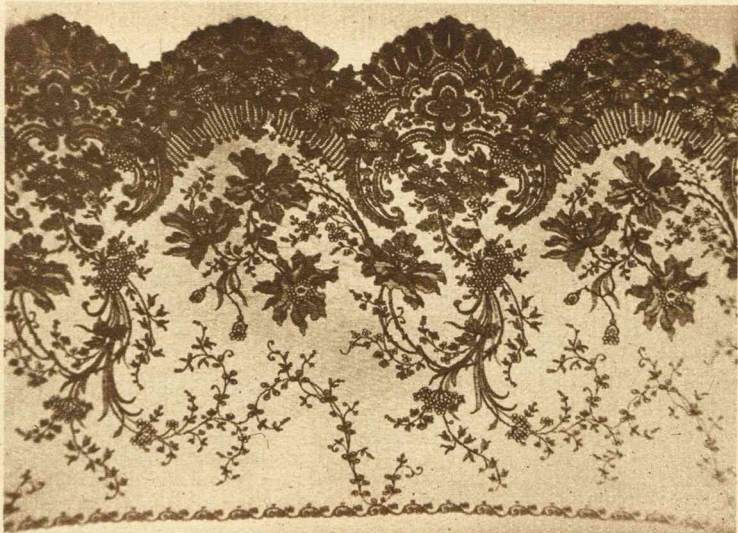
Caroline van Lancken-
van Dommelen.

Van boven naar beneden: een stuk Brusselsche kant, een rand Clunykant, stukje lersche kant en een kleine jabot point d'Irlande (lersche kant).

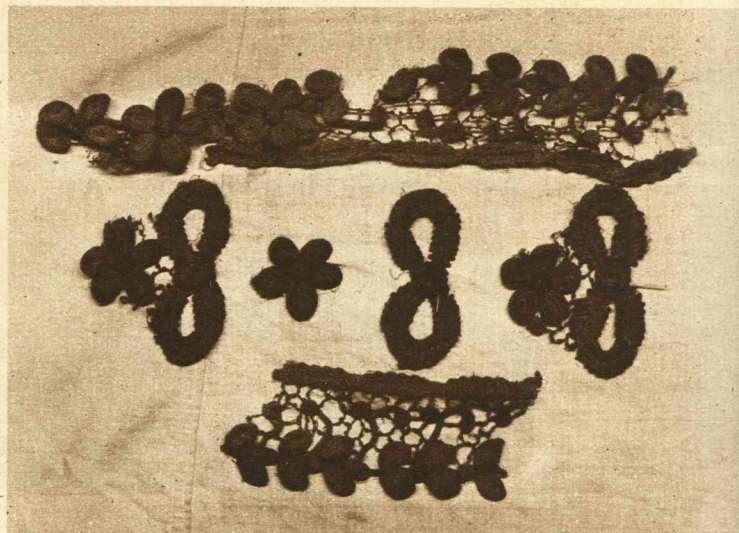

Groote bruidskraag van point d'Angleterre.

Links:
Een breede strook point
d'Alençon.

Rechts:
Zijden gehaakte Fransche
kant.

DE ROODE BURCHT

Roman van ANNY WOTHE

Geautoriseerde vertaling uit het Duitsch.

18)

Misschien was hij toch een dwaas geweest, om den ouden schurk, den zigeunerkoening, zoo zonder meer af te schepen. Wie weet of en hoe hij den ouden boef nog niet zou kunnen gebruiken.

Een nieuw plan ontwaakte in de hersens van Don José, wel nog niet geheel rijp, maar toch reeds zijn gansche denken vervullend.

Door de groote, moorsche, in helder licht stralende hall van het hotel drong alles naar beneden naar het casino, de speelzaal voorbij, de aardige, kleine tooneelzaal binnen, die haar deuren wijd geopend had.

Een bediende duwde Allietta, onder het uiten van eenige scheldwoorden energiek terug. De Conde zei echter kalm, zijn portefeuille voor den dag halend:

„Ik geef honderd pesetas voor de armen wanneer het kind naar binnen mag.”

De bediende boog diep en liet Allietta zonder meer een woord tegen te spreken door.

Daar stond ze nu plotseling heel alleen, haar brandende oogen vast op het gordijn van het podium gericht.

De Abercrons en hun gasten zaten op de eerste rijen van het parket. Zij konden Allietta, die zich in het nauwe zijpad dicht tegen den muur aandrukte, niet in het oog houden. Alleen Reedern had een keer naar het kind omgekeken, en was toen zeer verschrikt geweest door haar wijdopengesperde, schitterende oogen, waarmee zij onafgebroken naar het tooneel staaide.

Don Miguel was bij de eerste klanken van de muziek opgestaan, en stond nu aan den anderen kant, tegenover Allietta, in de schaduw van een zuil. Gisbert, naast Josa gezeten, liet bijna evenals de kleine Allietta, zijn brandende oogen niet af van het gordijn.

De luide gesprekken verstomden. Een zoete, betoverende, geheimzinnige melodie klonk op. Langzaam ging het gordijn vaneen, en, door rood licht omgeven, dook een slanke, geheel in een vuurrooden sluier gehulde vrouwengestalte op en zweefde over het tooneel als een roode vlam.

Een uitroep van bewondering ging door de zaal.

De slanke, lenige ledematen van de mooie vrouw in het geurige vlammenschijsel bewogen zich met onbeschrijflijke lieflijkheid op de maat der muziek, en het dunne, roode masker, dat het aangezicht van de danseres bedekte, verhoogde nog de eigenaardige, mystieke bekoring van haar bezielde kunst.

Geboeid, ademloos, zaten allen toe te kijken. Dat was geen dans meer, wat zij bood, dat was iets doorleefds, een gedicht, een waan, een drama, een heel scala van woeste en stoute gedachten en ondervindingen, die in de harten der toeschouwers een echo vonden. Ieder gebaar, iedere beweging gaf in volmaakt vorm de zoete, bekoorlijke melodie weer, die als uit verre, wonderlijke werelden kwam aanzweven. Wilder, vuriger werd nu de muziek, en de danseres draaide zich steeds sneller in een cirkel rond als een kringelende, helroode vlam, door haar prachtige, golvende gouden haren als door duizenden vlammen omgolfd. Haar voeten beroerden nauwelijks den grond. Het leek wel alsof zij op wolken van rozen zweefde.

Gisbert von Hohenwald zat te beven alsof hij koorts had. Hij voelde dat die mooie vrouw daar geheel alleen voor hem danste. Alles begreep hij, wat zij bedoelde: het intense leed van zijn hart, als een vlam van hartschicht, maar hij voelde ook met een doffe, diepe smart hoe uit de vlammenzee van haar liefde reeds de grijze asch van de ontbering verstikkend tevoorschijn kwam.

Bijna bezwerend hief hij zijn handen op naar de vlammenkoningin voor hem. Hij lette niet meer op Josa, hij zag niet de starre uitdrukking op haar gezicht, hij merkte niet dat zij haar oogen niet van hem afhield.

Nu strekte hij juichend zijn armen naar Malette uit, en toen gebeurde het dat hij plotseling zag, hoe de blik van Madame de Maravet, als door ontzetting aan gegrepen, door de zaal ging.

Gisbert volgde haar oogen, en toen zag hij dat haar blik Don Miguel gold, die bleek, met halfgesloten

oogen tegen den donkeren muur leunde, zijn handen krampachtig om een zuil geslagen.

Nog eenmaal trok Malette haar vlammen-cirkel, nog eenmaal ging de roode gloed hel om haar heen, toen vloog het kleine zigeunermeisje op haar af, en terwijl zich onder de bijvalsbetuigingen der menigte het gordijn sloot, viel Allietta voor het tooneel snikkend op haar knieën, haar handen als in aanbidding opgeheven.

Ruw duwde men het kind weg. Iedereen drong wild naar voren, bestormde bijna het podium, toen Malette nog eenmaal verscheen om haar buiging te maken. Bloemen bedekten haar van alle kanten, een razende bijval bruiste over haar heen.

Donna Isabella was als betooverd. Besluiteloos hield zij haar anjers nog in haar hand, toen zag zij plotseling hoe een jonge, onstuimige heer het kleine zigeunermeisje, dat nog steeds met hartstochtelijk schitterende oogen voor het gordijn knielde, ruw terzijde stiet.

Direct was Isabella bij het kind. Als beschuttend sloeg zij haar arm om het bedelaarskind in de branding der begeestering, die de danseres telkens en telkens weer dwong voor het voetlicht te komen.

...en zweefde over het tooneel als een roode vlam.

En zonderling, hing haar oog niet als verward aan de groep der beide meisjes, die, dicht tegen elkaar aangedrukt, naar haar opkeken? Isabella onderging dien blik als een stekende pijn.

Onwillekeurig wierp zij de geurende anjers naar de gevierde danseres toe, en van al de bloemen die op Malette neerregonden, en aan haar voeten vielen, raapte zij slechts de anjers van Isabella op.

Tot diep in haar hart ontroerde het meisje toen zij zag, hoe de danseres de anjers aan haar lippen bracht.

„Zij heeft tegen ons gegroet,” riep de kleine Allietta jubelend uit, „o, Donna Isabella, zij heeft tegen ons gegroet.”

„Kom mee naar huis,” gebod plotseling ruw de stem van den Conde tegen zijn kind, „je hebt hier niets te zoeken.”

Bevreemd wendde Isabella zich tot haar vader, die nu met een somberen blik de kleine zigeunerin aankeek, die diep voor hem boog. Toen haastte hij zich, vóór alle anderen, naar den uitgang toe.

Isabella kon hem nauwelijks volgen. Zoo opgewonden, zoo weinig meester over zichzelf had zij haar vader nog nooit gezien.

Onwillekeurig klampte zij zich vast aan graaf Clemens, die zich teeder tot haar overboog. Toen kwam Don José bij hen, toen zij de groote hall betraden, en hij zei met een diepe buiging:

„Uw vader, Donna Isabella, heeft mij verzocht u naar het rijtuig te geleiden. Mag ik u zoeken?”

Aarzelend slechts legde Isabella haar arm in dien van Don José. Zij zag den somberen blik van graaf Clemens, die zich met een korte buiging terugtrok, en een angstig gevoel steeg er op in haar hart. Wat was dat alles zonderling, en hoe joeg haar pols. De kleine zigeunerin, die haar was gevolgd en nog steeds van opwinding beefde, had zij vergeten.

Don José echter, die het kind gewaar werd, duwde Allietta ruw opzij. Toen keek Allietta het mooie meisje met tranen in de oogen na, tegen Don José echter hief zij dreigend haar kleine vuist op.

Den volgenden morgen zat Josa bleek en moe tegenover haar verloofde aan het ontbijt. Graaf Geza was nog niet verschenen, en Reedern amuseerde zich met Gerta en Clemens von Abercron in het park. Het was nog stil op het terras. De meeste hotelgasten sliepen nog.

De Sierra Nevada glansde in de schitterende, versch gevallen sneeuw. De glans van de morgenzon lag over het dal van de Darro. De grijze olijfboomen verhieven zich schitterend als zilver uit de Vega, en hier en daar volgde een bonte processie het pad dat den berg op voerde.

Het gesprek tusschen de verloofden sleepte zich traag voort. Over den vorigen avond had nog geen van beiden durven spreken.

„Heb je een oogenblikje tijd voor mij, Gisbert?” vroeg Josa plotseling, haar verloofde onderzoekend in het bleke en afgetobde gezicht ziend.

„Maar dat is toch heel natuurlijk, Josa, ik heb hier toch niets te doen.”

„Ik zou je willen vragen een eindje met mij te gaan wandelen, Gisbert. Wil je?”

„Maar dat is toch ook heel natuurlijk, als jij het wilt, Josa. Je doet zoo officieel, alsof het een heel bijzonder iets is.”

„Dat is het ook, Gisbert. Ik zou graag iets met je willen bespreken.”

„Maar dat kun je toch hier gemakkelijker doen! Begin maar.”

„Neen, onder het loopen praat men veel gemakkelijker en lichter en bovendien kunnen wij hier iedere minuut gestoord worden. Voor dien Don José is men zijn leven heelemaal niet meer zeker.”

Josa bemerkte hoe bij het noemen van den naam van den Spanjaard een lichte blos het gelaat van Gisbert bedekte.

„Zooals je wilt,” zei Gisbert opstaand. „Wil je je klaar maken? Ik ben direct weer terug.”

Eenige minuten later liepen de verloofden over het plein voor het hotel, op den „heiligen Hof” toe.

Hoe zeer de beide verloofden ook met hun eigen gedachten bezig waren, zij konden zich toch niet geheel onttrekken aan de bekoring van het heerlijke landschap, dat voor hen uitgespreid lag.

De torens en de muren van den Alhambra fonkelde in den zonneschijn.

Bij de brug, die het overblijfsel van een hoefijzerboog uit den Moorsche tijd vormt, hield Josa een oogenblik stil om even uit te rusten.

Gisbert keek haar onderzoekend aan, en het kwam hem plotseling voor alsof Josa nog gegroeid was, alsof hij haar nooit zoo trotsch en zeker van haarzelf gezien had, en als een slag trof hem de gedachte: zij heeft haar geduld met je verloren.

Die gedachte vervulde hem met een buitensporige vreugde, en toch welde er tegelijkertijd een onnoemelijk groote smart in zijn hart op.

Onwillekeurig greep hij Josa's hand. Ze innig drukkend hield hij haar stevig in de zijne.

Josa maakte haar hand los en liep verder. Bij de schilderachtige kerk San Pedro y San Pablo keek zij droomerig naar den anderen oever, waar de Alcazaba (de citadel) somber met zijn geweldige torens den heuvel beheerscht, en waar de steile helling van den berg aan de Oostzijde de geweldige muren van den ouden burcht als met een doodelijke huivering bedreigt.

„Het is misschien de laatste maal, Gisbert,” begon Josa, „dat wij hier zoo alleen en ongestoord wandelen, en daarom zou ik je willen vragen de herinnering aan de roode stad en aan den „Roode Burcht” met je mee te nemen als iets moois en kostbaars voor je verdere leven.”

Ongerust keek Gisbert zijn verloofde in het bleke gelaat.

„Hoe bedoel je dat, Josa, ik begrijp je werkelijk niet.”

„Je begrijpt mij heel goed, Gisbert. Ik heb deze laatste heerlijke wandeling met je willen maken, om je in het aangezicht van den „Roode Burcht” te zeggen, dat onze wegen van nu af zich scheiden.”

„Josa!” Er klonk een eerlijke smart, een groote schrik in dezen uitroep.

Om Josa's bevende lippen verscheen een mat glimlachje.

„Verwondert je dit, Gisbert? Heb ik geen geduld met je gehad tot aan de grens van het mogelijke? Of dacht je, dat ik de vrouw kon worden van een man, die niet van mij houdt?”

(Wordt vervolgd).

DEN HAAG - AMSTERDAM - ROTTERDAM

PANDER & ZONEN

CATALOGUS

TOEZENDING FRANCO

HUISINRICHTING
GEHEELE WONING MET
GORDIJNEN, TAPJUTEN

VOOR f. 2700.—

VOOR IEDEREEN

Grapjes.

„Wat heb jij een aardige moeder,” zei een van de gasten tot het dochttertje van de gastvrouw.

„Ja, als er een partijtje is,” antwoordde het enfant terrible.

Rechter: „Hoe vaak ben je al veroordeeld?”

Beklaagde: „Vijf keer, Edelachtbare.”

„Dan zal ik je nu de maximum straf geven,” zei de rechter.

„Maximum!” riep de man uit. „Krijgen vaste klanten dan geen rabat?”

„Ja, buurvrouw, ik wil altijd dat mijn man 's Zaterdagsmiddags een schoon boezeroen aantrekt, dan weet ik tenminste dat-ie er knap uitziet als-ie zijn jas uittrekt voor zijn gewone Zaterdagsche vechtpartij.”

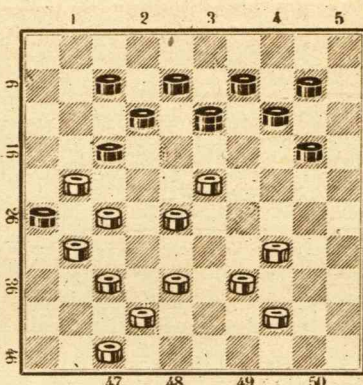
Gastvrouw: „Ik vind het erg jammer dat je al zoo gauw weg moet.”

Tommy (die beleefd wil zijn): „O, het was lang genoeg, mevrouw.”

Dammen.

Auteur: L. PARADIS Sr., Montréal (Canada).

Zwart: 10.

Wit: 12.

raden onze lezers echter ten eerste aan, eerst zelf eens te probeeren de oplossing te vinden. Het zelf-vinden dezer werkelijk verrassende ontleding zal een groote voldoening geven. De oplossing is als volgt:

Wit:	Zwart:	Wit:	Zwart:
1. 37—32	26 x 48	4. 28 x 19	14 x 23
2. 27—22	13 x 16	5. 47—42	48 x 28
3. 23—18	12 x 23		

Wit heeft nu reeds bijna alle schijven opgeofferd, doch niet zoo maar in den blinde, maar met een bepaald doel, n.l. om een zeer mooien en tevens absoluut winnenden slagzet uit te voeren. Zie maar:

6. 39—33!!

Zwart moet „meerslag” nemen door:

6. 16 x 29!

En wit wint nu met den overweldigenden en fraai symmetrischen slag 33 x 33!!

Diagramstand in cijfers is:

Zwart: 7, 8, 9, 10, 12, 14, 17, 20, 26 en dam op 13.

Wit: 21, 23, 27, 28, 31, 34, 37, 38, 39, 42, 44 en 47.

In bovenstaand werkelijk magnifiek probleem wordt de winst op een zoodanige overbluffende wijze verkregen, dat niemand aarzelen zal de oplossing nog eens ten tweede male na te spelen. Wij

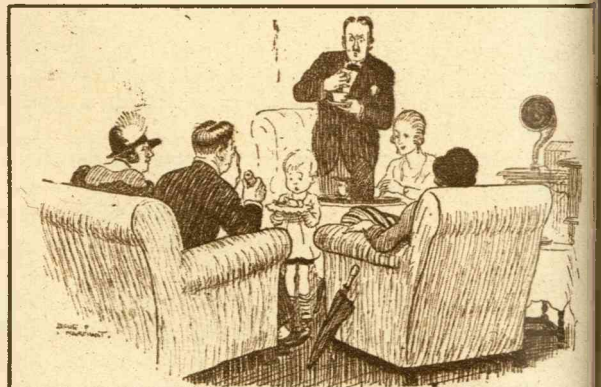
Van ons boekenplankje.

Veiligheid voor alles. — In dit pakkend geïllustreerd werkje dat door Frits van Raalte met medewerking van talrijke autoriteiten werd samengesteld, wordt gewezen op de gevaren, waaraan ons leven schier ieder uur bloot staat, en verteld hoe wij die gevaren tot 'n minimum beperken kunnen. Een nuttig en noodig boekje, dat in geen huisgezin ontbreken mag. Groningen, Den Haag, J. B. Wolters Uitg. M.

Fürst en Moszkowski — Het boek der 1000 Wonderen. „Wat grootsch, imponeerend, wonderbaarlijk, onbegrijpelijk is op het gebied van bouwkunst, techniek, dierenwereld, mystiek, reken-, schei- en natuurkunde, taal, verbeelding enz. is in korte hoofdstukken in dit werk behandeld. Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij.

A-Sage, E-legende en O-Sprook. — Een mooi uitgegeven boekje, dat een drietal litteraire curiositeiten bevat, die een eeuw geleden de algemeene belangstelling trokken van het letterlievend publiek in ons land. A'dam, P.N.v. Kampen & Zo.

Theodor Birt, Van Homerus tot Socrates. — Een interessant boek over de oude Grieken, met talrijke mooie illustraties. Zutphen, W. J. Thieme & Cie.

Billy (nadat een bezoeker een gebakje genomen heeft): „Verdikkie! Die groote had ik net willen hebben!”

VOOR DE JEUGD

HET WITTE EENDJE.

(EEN RUSSISCH SPROOKJE).

Een machtig vorst had zich een allerliefst prinsesje tot vrouw gekozen, maar hij had het zóó druk met staatsaangelegenheden, dat hij zich maar half genoeg naar zijn zin met haar bemoeien kon en ook al heel gauw na zijn huwelijk haar alleen laten moest, omdat hij een groote reis ging maken. Hij drukte haar vóór zijn vertrek, nog op het hart, zich toch vooral aan geenerlei gevaar bloot te stellen, ja, zich liever maar geheel terug te trekken in haar appartementen; wat de jonge koningin zelve dan ook maar beter vond. Dag in dag uit, zat ze dus treurig voor haar raam te kijken, toen er eens een oud vrouwtje voorbijkwam, dat even aan de vensterbank uitrustte en de prinses vriendelijk in het droevige gelaat keek. Op zachten overredenden toon sprak zij:

„Hoe zit gij daar zoo te treuren, prinsesjelief! Kom liever eens naar buiten en geniet tenminste van Uw eigen klein lapje gronds, Uw vriendelijk-lief tuintje!”

Langen tijd bleef de prinses halsstarrig weigeren, maar toen dacht zij zelve toch ook, dat daar in het minst geen kwaad in kon steken, als zij toch eens even een wandelingetje maakte in haar eigen domein; want zij wist niet, dat die vriendelijke oude vrouw een leelijke tooverheks was, die haar kwaad wilde doen, omdat ze jaloersch was op haar geluk. De jonge koningin liet zich dus overhalen tot een kijkje in haar eigen tuintje, dat begrensd werd door een kristal helder beekje, hetwelk van den berg afgestroomd kwam.

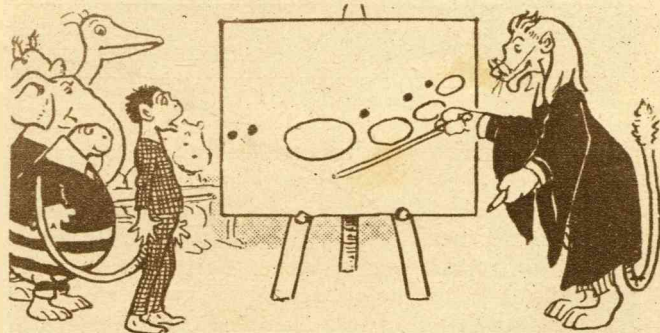
Hier vroeg het oudje weer:

„Zie eens wat een heerlijk frisch water; zou je daar niet eens graag een bad in nemen, met dit warme weer?”

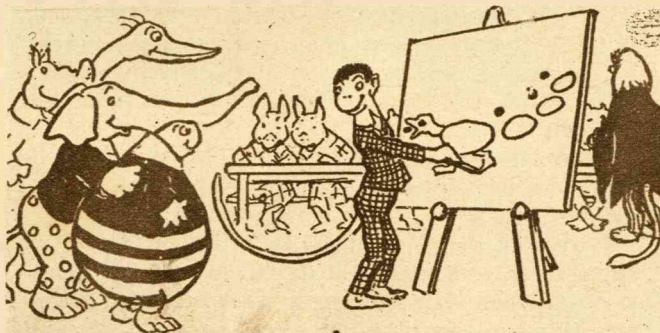
„O, neen,” sprak het koninginnetje, „ik denk er niet aan.” Maar bij zichzelf bedacht zij: „Wat zou dat nu eigenlijk voor kwaad kunnen?” En niet lang duurde het dan ook, of ze deed haar bovenkleed af en sprong in het heerlijke frissche nat en de heks klopte haar op den schouder en sprak:

„Zwem nu weg, wit eendje! En tegelijk schoot zij het bovenkleed der prinses aan, vermomde zich geheel als de jonge vorstin en nam haar plaats in, steeds in afwachting van den vorst, die terug zou komen. En toen zij aan het blaffen der honden hoorde, dat dit oogenblik gekomen was, vloog ze hem tegemoet, viel

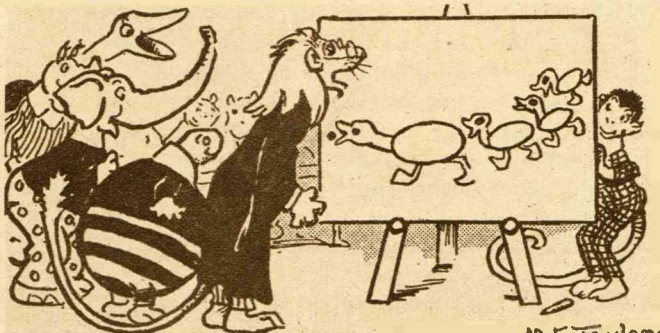
SJIMPIE TOONT ZIJN KUNSTEN WEER.

1. „Deze cirkels hier zijn vier meren en de punten die ik op het bord geteekend heb, stellen steden voor,” zei meester Leeuw op een morgen bij de aardrijkskundes. „Een van jellui moet hier de juiste namen bij schrijven, terwijl ik de jongens in de andere klas help. Sjimpie, kom jij eens hier en laat zien hoe knap je bent.”

2. Sjimpie had echter het land aan de aardrijkskunde en gedurende de les zitten spelen inplaats van op te letten en daardoor niets verstaan van wat de meester verteld had. Eenige oogenblikken keek hij beduusd, want hij wist zich geen enkele naam te herinneren. Doch opeens klaarde zijn gezicht op en ging hij aan het werk.

3. Toen mijnheer Leeuw terugkwam, zag hij in plaats van meren en steden met de juiste namen een eend met drie jonge eendjes achter zich. De meester moest toen hij dit zag, onwillekeurig lachen en al de jongens lachten luidkeels mee.

hem om den hals en kuste hem zoo vurig en teeder dat de koning niet eens bemerkte, dat het zijn vrouw niet was, maar slechts een leelijke, valsche tooverheks.

Intusschen zwom het arme, witte eendje, maar in het water, legde eieren en bebroedde die en haar kleintjes groeiden heel voorspoedig op. Ze liepen lang den kant en kwamen zoo in den vorsteliiken tuin en of hun moeder hen al terugriep en hen waarschuwt voor die leelijke heks, die haar ook zoo betooverd had, ze luisterden niet, en liepen toen ook wel degelijk hun eigen ongeluk. Want de „koningin” kende hem onmiddellijk als de kinderen van het witte eendje en lokte ze allerliefst naar binnen, met heerlijk eendje voor; maar had intusschen haar keukenpersoneel bevolen een goeden ketel warm water op te zetten en vooral de messen goed scherp te slijpen. En toen 's avonds de jonge vogels in de rust waren, ging het hok binnen, waar ze opgesloten waren en doodte ze meedoogenloos, zoodat hun moeder den volgende ochtend in wanhoop aangevlogen kwam en steeds boven de hoofden van het vorstelijk echtpaar bleef fladderen met haar hartroerende klacht in zeer verstaanbaar menscheetaal:

„Mijn lievelingen, mijn kinderen, waar zijt gij toch waar blijft gij toch? Geen oog heb ik kunnen toedoen vannacht, niet wetende, waar jullie heen waart.”

Toen de koning die woorden hoorde, zei hij tegen zijn vrouw: „Wat beteekent dat toch, lieve? Wat dat toch voor een arm vreemd menscheeneendje?”

En de koningin beval den bediende het dier weer te jagen uit den tuin. Het bleef echter rondfladderen boven het hoofd van den vorst en sprak verder:

„Gij trouwe echtgenoot en vader; zij heeft mij in de rivier gelokt en mij in een wit eendje veranderd en nu leeft zij aan uw zijde, als uw vrouw.” De vorst begreep nu wel, dat er kwaad in het spel was en gaf juist orders het diertje te vatten en het vlak bij hem te brengen. Maar het liet zich niet pakken, totdat de vorst ten laatste zelf de hand er naar uitstak en toen kwam het onmiddellijk bij hem, viel hem te voet en door zijn aanraking veranderde het weer in zijn lieve vrouwtje, dat hem smeekte om hem de ongehoorzaamheid te vergeven en dit deed hij ook van gansch harte en weer heerschte er vreugde in het land, want de heks die zich nu ook dadelijk uit de voeten maakte, had al dien tijd een slechten invloed gehad op den koning, zoodat zijn volk nu weer hoopte op de mildheid die het altijd te voren van hem onderzonden had.

OOM TOM.